

## ЗМІСТ

### Засідання двадцять восьме, ранкове (Четвер, 6 квітня 2017 року)

#### Заяви депутатських фракцій і груп:

- «Об'єднання «Самопоміч» і Радикальної партії Олега Ляшка ...4
- «Опозиційний блок» і «Воля народу» ...83
- «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» ...84

#### Внесення змін до деяких законодавчих актів

- України щодо удосконалення законодавства з питань охорони здоров'я ...8

#### Прийняття рішення про повернення до комітету на повторне друге читання проекту Закону «Про ринок електричної енергії України»

...30, 71

#### Інформація Голови Верховної Ради України щодо схвалення безвізового режиму між Україною та країнами Європейського Союзу

...70

#### Інформація про створення міжфракційних депутатських об'єднань:

- «Сприяння захисту прав та соціальної реабілітації учасників АТО» ...85

«Право на захист»

...86

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

## ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ВОСЬМЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України  
6 квітня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України  
**ПАРУБІЙ А.В.**

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Доброго ранку, товариство! Прошу заходити до залу і приготуватися до реєстрації. Будь ласка, займайте робочі місця.

Отже, колеги, прошу приготуватися і провести реєстрацію. Реєструємося!

У сесійному залі зареєструвалися 357 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні день народження наших колег: Олени Володимирівни Ледовських. Привітаємо нашу колегу (*Оплески*). Ольги Валеріївни Червакової. Привітаємо Ольгу з днем народження (*Оплески*). Тараса Романовича Козака (*Оплески*). Вітаємо всіх колег з днем народження!

Хотів би одразу пояснити логіку сьогоднішнього порядку денного. Колеги, увага! Ми на сьогодні, як ви знаєте, маємо два дуже фундаментальні законопроекти: «Про ринок електричної енергії України» і «Про Конституційний Суд України». В одному з тих законопроектів – 900 поправок, в іншому – 1500 поправок.

Учора, провівши дискусію з двома головами комітетів, ми дійшли до розуміння, що два таких важливих і об'ємних законопроекти в один день буде важко розглянути, бо вони можуть зайняти по кілька годин. Тому вирішили, щоб ми проект Закону «Про ринок електричної енергії України» розглянули сьогодні, а проект Закону «Про Конституційний Суд України» розглянули наступного тижня у вівторок, бо два законопроекти такої великої ваги і обсягу буде важко розглядати в один день. Таким чином, ми маємо один фундаментальний проект Закону «Про ринок електричної енергії України», він у нас іде другим, а першим за загальною згодою фракцій стоїть проект Закону «Про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань охорони здоров'я» Комітету з питань охорони здоров'я. Після розгляду проекту Закону «Про ринок електричної енергії України» ми знову матимемо блок питань «включення до порядку денного сесії», а потім блок питань «соціальної та гуманітарної політики». До блоку «соціальної та гуманітарної політики» включили також ті питання, які ми не встигли розглянути вчора (молоді і спорту), і я сподіваюся, що цей блок, де, справді, є багато соціально важливих законопроектів, зможе об'єднати зал і ми зможемо працювати ефективно і дієво.

Колеги, нам дуже важливо проголосувати за ініціативу працювати без перерви з 12 години до 12 годин 30 хвилин. Хочу наголосити: у той час ми розглядатимемо законопроект, в якому 700 поправок. Я прошитиму зал, щоб ми повторили нашу традицію і працювали без перерви з 12 години до 12 годин 30 хвилин. Цю пропозицію та ініціативу я поставлю на голосування після першого законопроекту і прошу всіх у залі її підтримати.

Перед тим, як перейти до розгляду питань порядку денного, я повинен зачитати заяву від двох фракцій, яка надійшла до президії. На вимогу двох фракцій відповідно до пункту 15 частини першої статті 27 Регламенту Верховної Ради України просимо оголосити перерву у пленарному засіданні Верховної Ради України. Заяву подали дві фракції: «Самопоміч» і Радикальної партії, вони готові замінити її виступом від трибуни.

Запрошую до виступу Олега Валерійовича Ляшка.

**ЛЯШКО О.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні українці! Хочу повідомити вам важливу інформацію.

У вівторок Верховна Рада проголосувала за те, щоб запросити до парламенту голову НКРЕКП Дмитра Вовка для звіту щодо найактуальнішого для мільйонів українців питання – це абонплата за газові лічильники, фактично пограбунок українців.

Сьогодні четвер, а Вовка й досі немає в парламенті. Цей Вовк бігає десь колами поза парламентом, проводить прес-конференції, розказує про все, що завгодно, замість того, щоб виконати рішення

парламенту, прийти сюди і прозвітувати перед українцями, перед депутатами про його драконівські рішення, які грабують українців на користь олігархів, Фірташа під прикриттям влади.

Я наполягаю на тому, щоб рішення парламенту було виконано, і щоб Вовк, голова НКРЕКП, сьогодні прийшов до Верховної Ради і відповів на наші запитання і на запитання українців. Це перше.

Друге. Сьогодні вранці я зателефонував до приймальні Президента України і повідомив про те, що фракція Радикальної партії наполягає на зустрічі Президента із нашою фракцією. Ми хочемо перед Президентом Порошенком поставити одну вимогу – відставку голови НКРЕКП Вовка і всього складу НКРЕКП. Президент протягнув у парламенті закон, який дає йому можливість тримати цього «рошенівського вовка» із корупційним нутром ще 18 місяців на посаді. Кожен день ця мафія грабує українців на користь олігархів, Фірташа і тих, хто його покриває.

Я хочу публічно з цієї трибуни звернутися до Президента. Ми наполягаємо на цій зустрічі. Якщо Президент не знайде можливості з нами зустрітися о 14 годині, у перерві роботи парламенту, фракція Радикальної партії у повному складі йде до Президента України. Я запрошую всіх, хто небайдужий, хто готовий відстоювати інтереси українців, щоб їх не грабували, разом із нами йти на Банкову до Президента і вимагати відставки голови НКРЕКП.

І третє. Учора фракція Радикальної партії у повному складі була на засіданні уряду, де ми поставили вимогу до уряду повернути під державне управління державні, народні газорозподільчі мережі, якими впродовж багатьох років безплатно користуються Фірташ, Львовчкін і Бойко. Отримали це у власність, у користування при Януковичу, сьогодні продовжують грабувати українців при Порошенку.

Ми вимагаємо розірвати це корупційне коло. Чому українці повинні з власної кишені платити мільярди, щоб ними збагачувалися Фірташ і Порошенко? Ми не дамо вам грабувати українців. Долучайтеся до нашої боротьби.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Шановні колеги, переходимо до першого питання порядку денного, яке, я сподіваюся, об'єднає весь зал.

Згадували фракцію. Репліка. Будь ласка, 1 хвилина.

Гончаренко. Будь ласка, 1 хвилина.

**ГОНЧАРЕНКО О.О.**, секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Від імені фракції «Блок Петра Порошенка» хочу відреагувати на цей спіч. Оцей наш полум'яний борець, він тільки одне не каже людям, що рішення про розділення плати за газ зроблено відповідно до Закону «Про ринок природного газу», який був проголосований у цьому залі рівно два роки тому. І він, Олег Ляшко, і вся Радикальна партія голосували за цей закон. І вони, і «Батьківщина», і «Самопоміч» – всі голосували «за», всі до одного. Сьогодні вас обманюють тут, розповідаючи з ранку до вечора свої байки. Нехай краще відповість, звідки він взяв 1 мільйон доларів США кешем, які вже другий рік декларує, коли вся біографія людини: сидів у тюрмі за аферизм, був журналістом, а далі все життя народний депутат. То нехай не розповідає, хто є «вовк в овечій шкурі». Краще бути вовком, ніж таким ганебним Ляшком.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Олег Ляшко. 1 хвилина, репліка.

**ЛЯШКО О.В.** Радикальна партія. Фракція Радикальної партії, справді, голосувала за Закон «Про ринок природного газу», де передбачено розподіл плати на абонплату і на вартість газу. Так відбувається у всій Європі. Але ніде в Європі не грабують людей так, як грабуєте ви. Коли ви безплатно передали державні газові мережі у власність олігархів-фірташів, Порошенко з ними домовився, наклали зверху на ціну газу 24 мільярди гривень, які українці повинні заплатити з власної кишені.

Якщо ви запроваджуєте окремо абонплату, знизьте на 15-20 відсотків ціну на газ. А щоб повернути до державної власності газорозподільчі мережі, виконати закон за який ми голосували, то це ще мінус 30 відсотків від вартості газу, щоб не платити за вашу корупцію.

Ну, і нарешті, якщо вас другий раз украдуть, хай довше тримають, бо рано випустили!

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Колеги, я вас дуже прошу заспокоїтися. Фракція не згадувалася. Ким була згадана? Гончаренко, ви згадували фракцію?

Добре. 1 хвилина, останній виступ, і переходимо до обговорення проекту закону.

**СОБОЛЄВ С.В.,** член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Закон «Про ринок природного газу» – це той закон, який дав пряме доручення уряду негайно відібрати всі ті газорозподільчі мережі, які незаконно були передані Фірташу в експлуатацію без сплати орендної плати. Скажіть, будь ласка, чому до цього часу уряд не виконав цього доручення? А натомість виходить з ідеєю продовження оренди або будь-якої іншої діяльності з експлуатації цих газорозподільчих мереж.

Наша фракція вимагає припинити прикриватися законом, який чітко визначив порядок як далі відбуватиметься експлуатація цих мереж через державні підприємства. Виключно!

Тому ми просимо сесійний зал завтра на «Годині запитань до Уряду» визначити це питання, а не прикриватися недолугими рішеннями Вовка і його комісії.

Дякуємо.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Березюк, «Самопоміч». Будь ласка, 1 хвилина.

**БЕРЕЗЮК О.Р.,** член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановний пане Голово! Вельмишановні колеги! Не треба ніяких спекуляцій, треба просто викликати до парламенту Вовка, і нехай пояснить це шахрайство. Ніякими законами про ринок газу чи не ринок газу це не пояснюється – звичайнісіньке шахрайство, і владу схоплено за руку під час цього шахрайства. Вкрали трубу, а тепер ще хочуть, щоб люди за цю трубу платили. Шахрайство не повинно проходити в ХХІ столітті в цивілізованій країні.

Тому керівника НКРЕКП – негайно до залу для пояснень, відміна абонплати і виконання всіх наших умов перед європейськими і українськими партнерами, чистий, якісний і прозорий ринок.

Дякую.

---

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Колеги, переходимо до розгляду першого питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань охорони здоров'я» ([№2309а-д](#)). Друге читання, тому не потребується зміна процедури розгляду.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольгу Вадимівну. Будь ласка, пані Ольго.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.,** *голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Вельмишановні колеги! Перед початком розгляду надважливого законопроекту №2309а-д хочу зазначити. У зв'язку з тим, що, скоріше за все, не буде перерви, сьогодні в парламенті проводиться день меланоми – однієї з найагресивніших форм раку шкіри, який утворюється з родимки. У кулуарах другого поверху працюють висококваліфіковані фахівці, які при потребі можуть оглянути ваших помічників, працівників секретаріату для того, щоб, власне, анонсувати проведення Всеукраїнського дня меланоми, який відбудеться 13 квітня, де будуть задіяні тисячі лікарів з України. У всіх районних центрах пройдуть безкоштовні огляди.

А тепер переходимо до розгляду проекту закону №2309а-д, надзвичайного важливого для розвитку системи охорони здоров'я в Україні. Хочу зазначити, що саме вами, членами парламенту, в 2015 році були проголосовані рішення парламентських слухань про військово-медичну доктрину. В 2016 році були проголосовані рішення парламентських слухань щодо реформи охорони здоров'я, про стратегічний план. Були затверджені 25 кроків, які ми маємо зробити для

того, щоб система охорони здоров'я в Україні стала європейської якості, щоб лікувати громадян за європейськими стандартами.

Проект закону №2309а-д є лише одним невеликим кроком на шляху до наближення української системи здоров'я до європейських стандартів і європейської якості. Цей проект закону в першому читанні проголосовано парламентом 21 квітня 2016 року, і майже цілий рік при комітеті надзвичайно плідно працювала робоча група. Головна мета робочої групи була не допустити приватизації закладів охорони здоров'я, комерціалізації, звільнення лікарів. Ця мета була досягнута, тому що в Україні не може існувати базова система охорони здоров'я – приватна. Це прописано у військово-медичній доктрині. Чому? Тому що наша країна може знаходитися у стані війни, так воно і є. Саме тому в тих країнах, які можуть знаходитися у стані війни, базова система має бути державною. Саме цей інтерес захисту держави ми залишили у проекті закону №2309а-д. Цим законопроектом ми пропонуємо дати поштовх для запровадження нових, більш ефективних форм господарювання в охороні здоров'я, надання закладам охорони здоров'я фінансової та управлінської автономії для забезпечення ефективного використання фінансових, матеріально-технічних та кадрових ресурсів системи охорони здоров'я.

Під час підготовки цього законопроекту до...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Будь ласка, 1 хвилина, щоб завершити.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Ми максимально врахували неможливість приватизації, що включено в тіло законопроекту, встановлення заборони для закладів охорони, що реорганізуються, на зміну профілю, встановлення прямої заборони приватизації закладів охорони здоров'я, що реорганізуються, і відсутність примусової зміни статусу. Цим проектом закону пропонується надання пільгових умов тим закладам охорони здоров'я, які хочуть працювати в умовах нових господарських стосунків. Тим закладам, які не захочуть перейти на нову форму, буде збережене державне фінансування.

Наступним буде проект закону, який регулюватиме, у який спосіб держава фінансуватиме ці заклади і надання послуг. Тому прошу вас підтримати цей законопроект для того, щоб заклади охорони здоров'я і система могли продовжувати свій розвиток на шляху до наближення до європейських стандартів і європейської якості.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую вам.

Колеги, переходимо до поправок. Прошу авторів поправок приготуватися до роботи. Я йду по відхилених поправках.

Поправка 2 Ірини Сисоєнко. Наполягаєте? Ні.

Поправка 4 Сисоєнко. Не наполягає.

Поправка 6 Яриніча. Не наполягає.

Поправка 7 Сисоєнко. Не наполягає.

Поправка 13 Березенка.

Поправка 12. Віктор Пинзеник. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**ПИНЗЕНИК В.М.,** член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Прошу поставити на голосування пропозицію про підтвердження поправки 12. Щойно ми чули виступ голови комітету. Ідея цього проекту закону полягає в тому, щоб надати право самостійної діяльності медичним закладам. Ця норма була в першому читанні. А ця поправка вилучає право медичних закладів мати відокремлене майно, кошти, самостійний баланс, затверджувати штати, мати рахунки в банках і печатку. Це була головна ідея цього законопроекту – перетворити з бюджетних установ на самостійні одиниці, які самостійно приймають рішення. Цією поправкою ця норма скасована, і втрачається взагалі суть цього законопроекту.

Прошу поставити цю поправку на голосування для підтвердження і не підтримувати її.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Пані Ольго, прошу прокоментувати. Поправка 12.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Даним законопроектом регламентується те, що таке поняття вперше буде введено в Україні, яке називається «послуга з надання медичної допомоги».

Ця послуга оплачуватиметься державою, з місцевих бюджетів, а також може потенційно оплачуватися і самою людиною. Це дозволить легалізувати весь той тіньовий обіг коштів, який є в охороні здоров'я.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Ви просите підтримати цю поправку голосуванням, так? Так.

Віктор Пинзеник і голова комітету просять поставити на голосування поправку 12 для її підтвердження.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 12. Хто підтримує позицію комітету, прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 146.

Рішення не прийнято.

Поправка 18 Шпенова. Не наполягає.

Поправка 17. Віктор Пинзеник. Будь ласка.

**ПИНЗЕНИК В.М.** Шановні колеги! Я пропоную поправку 17 теж поставити на голосування для її підтвердження. Вона кореспондується з поправкою 12, яка не підтверджена. Тут врахована поправка, яка зберігає статус бюджетних установ за медичними закладами.

Ще раз наголошую: головна ідея першого етапу реформи полягала в тому, щоб дати медичним закладам самостійність і в подальшому перейти на оплату послуг. Не може бути бюджетної установи, якщо ми припиняємо бюджетне фінансування і переходимо на оплату послуг. Тому я прошу поставити цю поправку на голосування для підтвердження і не підтримати її.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Прошу, пані Ольго.

Ставиться на голосування пропозиція про підтвердження поправки 17. Комітет її врахував. Позиція комітету – врахувати її. Отже, хто підтримує позицію комітету і дану поправку, прошу проголосувати «за». Голосуємо!

«За» – 131.

Рішення не прийнято.

Щодо поправки 16 – Ольга Богомолець. Будь ласка.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Шановні колеги! Поправка 16 народного депутата Ваната. Цією поправкою пропонувалося врегулювати питання щодо можливості функціонування кафедр вищих медичних навчальних закладів, які сьогодні є клінічними базами для навчання студентів та підвищення кваліфікації медиків на базі реорганізованих

у підприємства закладів охорони здоров'я, щоб зняти ризики припинення їх діяльності після перетворення цих закладів у підприємства. Ця поправка була відхилена у зв'язку з тим, що для врегулювання цього питання поправки необхідно вносити не до статті 16, а до статей 20 та 75, чого в цьому законопроекті зробити неможливо. Але Комітетом з питань охорони здоров'я вже подано законопроект [№6283](#), який цілком врегулює це питання і захищає статус, і дозволяє створювати наукові та клінічні бази для медичних університетів і для університетських клінік в таких закладах. Законопроект №6283 вже зареєстровано в парламенті. Тому, власне, поправка 16 була відхилена.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую вам. Ми обіцяли, що всі законодавчі ініціативи Ваната зможемо реалізувати в залі. Дякую вам за цю ініціативу.

Поправка 17. Березенко. Будь ласка.

**БЕРЕЗЕНКО С.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №205, Чернігівська область, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я просив би все-таки наприкінці, після того як ми будемо проходити по правках, поставити на голосування законопроект з тими поправками, які пройшли комітет, тому що це узгоджена позиція. Зараз, коли ми ставимо поправки на голосування для їх підтвердження, і не підтримуємо ініціативи того чи іншого депутата, ми ламаємо структуру проекту закону.

Дуже прошу, щоб всі ті позиції, про які ми говоримо, були враховані. Прорахована позиція медичної послуги, створення державних казенних підприємств і створення комунальних неприбуткових підприємств. Цей законопроект повністю відпрацьований.

У нас є ризик зламати структуру проекту закону, вносячи суперечливі поправки, які не відповідають дійсності, структурі, логіці проекту закону. Це прохання не тільки «Блоку Петра Порошенка», а й багатьох фракцій, представники яких проголосували за це у комітеті.

Пане Голово, поставте наприкінці. Прохання до голови комітету поставити на голосування для підтвердження весь законопроект в цілому з поправками, підтриманими комітетом.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Прошу, пані Ольго.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Дякую і хочу прокоментувати. Поправки пана Пинзеника, які були надані, враховані комітетом. Прошу вас підтримати законопроект. Усі поправки, які ми отримали, власне, їх було 56, з яких 28 – враховано, 7 – враховано частково. Всі поправки, які не враховані, неможливо внести відповідно до форми або саме в тіло цього проекту закону.

Тому прошу поставити цей законопроект на голосування в цілому. Хочу ще зазначити. Було звернення від «Народного фронту», від депутата пані Тетяни Донець, яка надала свої поправки з порушенням Регламенту. Пропозиції пані Тетяни були розглянуті комітетом, незважаючи на те, що вони були подані з порушенням Регламенту.

За результатами розгляду комітет прийняв рішення відхилити їх, оскільки даний законопроект не регулює питань переліку та кількості платних послуг, що можуть надаватися державними та комунальними закладами.

Запропоноване народним депутатом обмеження не може бути прийнято, акцептовано в цей законопроект. Плюс питання щодо управління майном, щодо обмеження відсотку оренди, також врегульовано законодавством. Поправки, які надані пані Тетяною, суперечать положенням Конституції та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині права територіальних громад розпоряджатися власним майном і обмежувати відсоток оренди, яку вони можуть надати у своїх закладах. Тому за наполяганням фракції «Народний фронт» я готова ці поправки внести до залу. Враховуючи позицію комітету, прошу їх не підтримувати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Пані Ольго, ми будемо йти по поправках, але по завершенню обговорення ви можете звернутися до мене, щоб повернутися до тієї чи іншої поправки, якщо вона розбалансовує законопроект. Голова комітету, будь ласка, коригуйте, які поправки

важливі, щоб ми до них повернулися, і по закінченню обговорення ви їх назвете.

Поправку 17 ми ще не ставили на голосування для її підтвердження? Ставили вже (*Шум у залі*).

Поправка 20 Сисоєнко. Не наполягає.

Поправка 22 Яриніча. Не наполягає.

Поправка 25 Івченка. Будь ласка.

**ІВЧЕНКО В.Є.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Хочу висловити стурбованість від медиків, які написали листи до Президента, до Голови Верховної Ради, до Кабінету Міністрів. Вони зокрема говорили, що запровадження автономії закладів за умови скасування нормативів чисельності та навантаження на медперсонал, відсутності мінімальних гарантій щодо оплати праці з розширенням повноважень керівників під час прийняття рішень поставить в кабальну залежність медиків щодо як керівників закладів, так і фінансування. Вони також дають своє обґрунтування щодо недоліків даного законопроекту і кажуть, що основним і суттєвим недоліком є відсутність гарантії щодо реалізації права саме малозабезпечених під час отримання вторинної та третинної медичної допомоги в умовах повної або часткової їх оплати за рахунок застрахованих осіб.

Я також, знаєте, скажу вам таке. Профспілки, можливо, і були залучені до даного законопроекту, але я просив би, щоб ми насамперед розуміли, що в цих закладах працюють люди. Вони зараз дивляться телебачення, це сотні тисяч медичних працівників. Вони мають перш за все чітко розуміти як вони будуть працювати, чи будуть вони залежні, як будуть надаватися послуги, і, головне, споживач, які він буде отримувати послуги, які платні, які безкоштовні, на якому етапі і таке інше.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** 10 секунд. Але ви намагайтеся вкластися в той час, який відведений.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Дякую, Андрію Володимировичу. Тому ми просимо дану поправку поставити на голосування для підтвердження і не підтримати її.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Пані Ольго, будь ласка.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Шановні колеги! Я цілком поділяю стурбованість «Батьківщини» щодо майбутнього системи охорони здоров'я. Хочу зазначити, що так як я і сказала, проект закону №2309а-д є лише одним маленьким кроком на шляху реформування системи охорони здоров'я. Цей маленький крок регулює лише роботу медичного закладу, а не процес фінансування чи надання допомоги. Цей процес буде регламентуватися, регулюватися проектом закону [№4456](#), який внесений до парламенту і зареєстрований. Він чітко захищає права людей на отримання допомоги на оплату за державні кошти.

Тому розглядати в цьому законопроекті всю реформу охорони здоров'я фізично неможливо. Вона надає медичним закладам автономію щодо використання коштів, щодо збільшення або зменшення ліжок, збільшення в тому числі кількості лікарів, якщо в цьому буде потреба. Там прописано захист людей від звільнення...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** 30 секунд.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Цей законопроект не змушує заклади змінювати свій статус, ні, він їх мотивує. А ті заклади, які не захочуть бути мотивованими, залишаться і працюватимуть на бюджеті, це буде рішення колективу закладу охорони здоров'я. Ті самі застереження мали ми, коли протягом року сперечалися у комітеті, як краще захистити людей, працівників і гарантувати, щоб система не розвалилася. Тому в цьому проекті закону ми максимально намагалися обійти всі гострі кути.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте, так.

Ставиться на голосування пропозиція про підтвердження поправки 25, яка була врахована комітетом. Комітет просить її підтримати. Так, пані Ольго?

Прошу всіх змобілізуватися, ми переходимо до голосування. Комітет просить підтримати поправку 25. Прошу зайняти робочі місця і приготуватися до голосування.

Отже, хто підтримує поправку 25, прошу проголосувати. Прошу підтримати. Колеги, ви готові до голосування? Голосуємо!

«За» – 166.

Поправка 50 Сисоєнко. Ввімкніть мікрофон.

**СИСОЄНКО І.В.**, *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Хочу надати відповідь попередньому виступаючому з приводу тих занепокоєнь, які висловлені у зверненнях від медиків. Саме цим законом ми маємо надати адміністративну можливість головним лікарям формувати, в першу чергу, фонд оплати праці. Порядок, коли медичні працівники одержують копійки як офіційну заробітну плату, яка сформована кошторисом, має бути змінений на те, що головні лікарі будуть зацікавлені в тому, щоб залучати найкращих медичних працівників і самостійно формувати їм ті зарплати, за які вони працюватимуть належним чином у тих медичних закладах.

Тож зараз головні лікарі мають задачу лише втриматися на своїх місцях. З прийняттям цього законопроекту вони мають робити все, щоб їхня медична установа була найкращою, щоб там були найкращі медики із зарплатами, щоб там було багато пацієнтів, і відповідно від цього залежатиме формування фінансових потоків до цієї...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Будь ласка, 30 секунд.

**СИСОЄНКО І.В.** До медичного закладу формуватимуться фінансові потоки виключно за кількістю пацієнтів, які туди прийдуть.

Тож зміна філософії діяльності головних лікарів лише покращить якість медичного обслуговування для населення нашої держави.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Я наголошую: наприкінці голова комітету назве, до яких поправок вона рекомендує повернутися. Але зараз ми йдемо по тих поправках, які відхилені.

Поправка 56 Яриніча. Не наполягає.

Колеги, ми пройшли по тих поправках, які були відхилені.

Віктор Пинзеник. Будь ласка.

**ПИНЗЕНИК В.М.** Шановні колеги, я хотів би, щоб ми повернулися до поправки 33.

Вона не принципова, але я хочу привернути увагу до наступного. Парламент, відхиливши поправки 12 і 17, зберіг головну ідею законопроекту. Я не знаю, можливо, з технічних причин чи з якихось інших, те, що лікарні стають окремими автономними суб'єктами, ця норма зникла у другому читанні. Коли ми відхилили поправки, ми відновили цю норму. Таким чином голосування, яке я пропонував, не погіршило законопроект, а навпаки, відновило ту ідею, яка закладалася – дати автономію нашим медичним закладам.

Я не наполягаю на підтвердженні поправки 33.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Отже, колеги, прошу всіх зайти до залу, ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішення. Багато місяців комітет проводив роботу з підготовки цього законопроекту. Прошу всіх згуртовано зайти до залу, щоб ми змогли прийняти рішення щодо даного законопроекту.

Колеги, прошу зайти до залу. Поки депутати заходять до залу, прошу голову комітету підсумувати результати обговорення. Пані Ольго, будь ласка, підсумуйте...

Івченко. Будь ласка, 1 хвилина.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Хочу сказати, що Верховній Раді буде запропонований комплекс законопроектів щодо реформи медичної галузі, який включатиме десь 5 законопроектів: наприклад, щодо державних фінансових гарантій, який на шляху до залу або вже зареєстрований; щодо додаткових державних фінансових гарантій надання медичних послуг; щодо основ законодавства про охорону здоров'я; щодо внесення змін до Бюджетного кодексу стосовно первинної медичної допомоги.

Коли ми отримуємо листи безпосередньо від медиків, які працюють у цих закладах, від профспілок, звернення до Президента, до Верховної Ради, у мене виникає запитання: хіба не можна разом із ними сісти і підготувати узгоджений текст, щоб запропонувати його депутатам? Ми використовуємо ці листи, де говориться про знищення реформи медичної галузі. Як можна працювати, коли ви як комітет говорите одне, а люди, які працюють у цих закладах, кажуть інше?

Тому ми закликаємо на повторне...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Прошу голову комітету підсумувати обговорення.

Ольга Богомолець. Будь ласка, 3 хвилини.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Шановні колеги! Протягом року Комітет з питань охорони здоров'я працював і з медичною спільнотою, і з профспілками, і з громадськими організаціями. Професійно, профільно врахував усі необхідні поправки для того, щоб захистити і фахову спільноту, і медичні заклади від комерціалізації і приватизації.

Ті поправки, які зараз були проголосовані, зруйнували філософію проекту закону. Наприклад, поправка 25 зруйнувала наявність громадського контролю, який міг здійснюватися відповідно до цього проекту закону над медичними закладами. Тому мене дуже дивує, що профспілки не звертаються або звертаються й не озвучують свою позицію профільному комітету, але ми всі їхні побажання і поправки щодо захисту врахували у цьому проекті закону. Тому я прошу вас поставити даний законопроект на голосування в чинній редакції з тими поправками, які враховані Комітетом з питань охорони здоров'я.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Пані Ольго, щодо яких поправок?

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Шановні колеги, прошу поставити на голосування для підтвердження поправки 12, 13, 17 і 25 (*Шум у залі*).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Колеги, будь ласка, переходимо до прийняття рішення. Немає...

Колеги, добре. Увага! Прошу всіх зайти до залу, у нас виникла дискусія щодо проекту закону, який, як говорили на засіданні

Погоджувальної ради, усі підтримують. Тому, щоб ми зняли напругу, нехай усі фракції висловляться, і перейдемо до прийняття рішення. Я почув пропозицію голови комітету, щоб повернутися до тих поправок. Прошу по одній хвилині від кожної фракції і від міністерства висловитися з цього приводу.

Отже, з кого починаємо? З міністерства.

Роман Ілик. Будь ласка.

**ІЛИК Р.Р.**, *заступник міністра охорони здоров'я*. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Я хочу сказати про те, що ми цим законом поступово розширюємо повноваження і автономію медичних закладів. Це відкриває можливість отримати іншу якість медичної освіти та медичної допомоги для кожного, хто потребує цього. Саме тими поправками, що провалені, відрегульовано законопроект до тих норм, які дають можливість реально поширити автономію медичного закладу, окрім поправки 25. Тому саме те, що поправка 12 в редакції, яка прийнята в першому читанні, визначає, що медичний заклад може мати відокремлене майно (у тому числі кошти), закріплене за ним на праві оперативного управління, може мати самостійний баланс, самостійно затверджувати штатний розпис, мати рахунки в установах державних банків. Печатки – вилучено. Вилучено, тому що ця поправка врахована.

Зараз тим, що Пинзеник виніс на голосування, власне, підтвердження цієї поправки, вона залишається в редакції, яка була прийнята в першому читанні. Тому це дуже важливо. Міністерство охорони здоров'я підтримує в цілому. Це законопроект, який опрацьовувався практично два роки в комітеті, практично два роки велися дискусії між міністерством і безпосередньо комітетом щодо норм, які є в цьому законопроекті. Зараз він є збалансований, абсолютно прийнятний до прийняття.

Тому звертаюся до всіх народних депутатів з проханням підтримати цей законопроект у цілому.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Отже, по фракціях. Я ж сказав, що дам. Чого ви кричите? Я запитую, з кого починати.

БПП ще не визначилися – хто. Бурбак, 1 хвилина.

Від БПП – Яриніч. Будь ласка. Потім Бурбак, по одній хвилині.

**ЯРИНІЧ К.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №99, Кіровоградська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я ще раз наполягаю на тому, що ми практично два роки працювали над цим законопроектом. У тому вигляді, в якому він вноситься, він вже збалансований і максимально погоджений зі всіма фракціями і депутатами. Ми зараз ідемо тим шляхом, що вилучаємо поправки. Правильно, не правильно, але це вносить ще більший дисбаланс у цей законопроект.

Так, є речі, за якими стоїть вже розуміння народних депутатів, що це правильно. Тому я прошу поставити на голосування в редакції, яку запропонував комітет.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую вам.

Максим Бурбак. Будь ласка.

**БУРБАК М.Ю.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Фракція «Народний фронт» підтримуватиме даний законопроект.

Я звертаюся до профільного міністерства. Вчора на засіданні уряду було презентовано чотири законопроекти, які, врешті-решт, запускають медичну реформу. Впевнений, що такі важливі законопроекти треба розглядати разом, в один день, коли ми вже говорили, що старт медичної реформи розпочався. Тому що минулого тижня я зустрічався з головними лікарями госпітальних округів Чернівецької області, вони запитують: розкажіть, яка буде загалом концепція медичної реформи, що буде на виході. Так, ми сьогодні надаємо

більше автономії медичним закладам, але нам треба розказати загалом, як виглядатиме медична сфера в Україні.

Тому ми будемо підтримувати. По-перше, хотів би, щоб ми підтримали також поправки нашого депутата Тетяни Донець, яка робить запобіжники в тому, щоб не було узурповано права щодо передачі всіх об'єктів нерухомості в оренду. І, по-друге, щоб ринок платних послуг не перевищував 20 відсотків.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Сергій Соболев, «Батьківщина». Будь ласка, 1 хвилина.

**СОБОЛЄВ С.В.** «Батьківщина». Шановні колеги! Прошу не відволікати голову комітету. Прохання... Колеги! Це треба під стенограму зробити. Ольго! Послухайте, будь ласка.

Пропозиція фракції. Поправку 25, яку наш колега ставив на голосування для її підтвердження, стосовно громадських рад залишити у варіанті, як це подали з пропозицією поправок. Тобто підтримати громадські ради. Це перше.

Друге. Поправку 12, яку ставив на голосування для її підтвердження Віктор Михайлович Пинзеник, і те, що підтвердив заступник міністра Ілик, залишити у варіанті першого читання. Тобто ми залишаємо автономізацію, це принципово.

Ключова поправка 18 про платність послуг. Наше прохання, щоб у поправці 18 Кабінет Міністрів затверджував не лише методику розрахунку, а й перелік платних послуг. Якщо ці три речі враховуються...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** 30 секунд, будь ласка.

**СОБОЛЄВ С.В.** Вибачте, поправка 17, а не 18. Якщо ці три поправки враховуються, а саме: поправка 12 – у варіанті першого читання, поправка 25 – у варіанті другого читання і поправка 17, де затверджується не лише методика, а й перелік, ми голосуватимемо за такий варіант.

Дякуємо.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Сергію, я поставлю пропозицію про повернення на голосування. Голова комітету зачитає редакцію. Ви скажете, чи підтверджено, і ми тоді поставимо на голосування.

Від «Самопоміч» Сисоєнко. Будь ласка.

**СИСОЄНКО І.В.** Шановні колеги! Перелік платних послуг уже давно визначений постановою Кабінету Міністрів. Те, що зараз пропонується в законопроекті, – це методика розрахунку вартості медичних послуг, які сплачуватиме держава, за кошти районних бюджетів, міських бюджетів, обласних бюджетів до медичних закладів, де буде обслуговуватися населення. Це має бути однаковим для всієї України. Для кожного медичного закладу має бути однакова вартість медичних послуг.

Але це оплата за кошти держави! Перелік платних послуг, які оплачуються зараз з інших джерел фінансування, вже давно визначений постановою Кабінету Міністрів.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Шурма, «Опозиційний блок». Будь ласка, 1 хвилина.

**ШУРМА І.М.,** *член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»).* «Опозиційний блок». Шановні колеги! Те, що сьогодні твориться в залі, є наслідком того, що коаліція за два роки не спромоглася затвердити Концепцію стратегії розвитку національної системи охорони здоров'я. Цей законопроект на сьогодні це є «перша ластівка», яка не змінить кардинально ситуації, але уможлиблює розвиток системи охорони здоров'я.

Ми бачимо, що сьогодні немає концепції, немає коаліції, немає міністра. Я переконаний, що проблема охорони здоров'я здатна об'єднати політичні еліти. Пройшла поправка «Опозиційного блоку», те, що найбільше хвилює людей. Ці заклади не мають права бути приватизовані! Після того, як зміниться форма власності, не може змінюватися основна функція. Для цих людей це повинно бути зрозумілим. У будівлі поліклініки, лікарні не може бути цеху, фабрики або офісу. Цей законопроект на сьогодні необхідно підтримувати.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Сергій Мельничук. Будь ласка, 1 хвилина. Колеги, максимально лаконічно.

**МЕЛЬНИЧУК С.П.,** член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Група «Воля народу». Шановні колеги! Даний законопроект відпрацьовувався більше двох років. Він погоджений із Міністерством охорони здоров'я, з комітетом, з громадськістю, його підтримує більше 80 тисяч працівників, які входять до Національної медичної палати України. Це спеціалісти, які також допомагали створювати цей законопроект. Тим, що колеги намагаються зараз внести ті поправки, які будуть виписані в інших законопроектах (вони далі будуть, не потрібно змішувати), ми просто провалимо законопроект. Давайте прийнемо зараз те, що є, а в подальших законопроектах будемо виписувати вже наступні дії.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Кириченко. Будь ласка, 1 хвилина.

Потім – Шипко, 1 хвилина.

**КИРИЧЕНКО О.М.,** член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія підтримуватиме цей законопроект. Тут є сакраментальна фраза: «Казнить нельзя помиловать». У даному випадку не йдеться ні про які платні послуги, вводиться нова одиниця дискретності – медична послуга, це є одиниця міжбюджетних відносин. Ми маємо почати рахувати кошти, які витрачаємо на нашу медицину. Державні чи комунальні заклади і зараз мають можливість змінити форму господарювання між бюджетною установою та казенним підприємством. Але приведені послуги ще зможуть надаватися населенню, і мають отримувати за це кошти. Після цього вони мають право витратити кошти на свій розсуд, це буде їх стимулювати заробляти, надавати найкращі послуги.

Просимо підтримати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Андрій Шипко, 1 хвилина. Потім – Корчинська. Після того голова комітету підсумує.

Шипко. Будь ласка.

**ШИПКО А.Ф.**, член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №35, Дніпропетровська область, самовисуванець). Шановні колеги! Прошу підтримати даний законопроект. Він близько двох років відпрацьовувався у комітеті. Ми прислуховувалися до громадських організацій, до фахівців у галузі охорони здоров'я. Ми спілкувалися з людьми. Ми розуміємо, що ніяка реформа не рухатиметься, якщо не буде автономії медичних закладів. Давайте надамо нашим закладам таку можливість, яку мають європейські клініки. Ми не можемо з бюджету фінансувати лише ці заклади. Ви розумієте, що зараз немає ніякої реформи, людям медицина не доступна. Це перший внесок, який ми робимо, перший маленький крок вперед, бо ми поповнюємо бюджети медичних закладів, вони мають більше можливостей. Всі лікарі, колективи просили мене особисто підтримати даний законопроект. Колеги, я прошу згуртуватися і підтримати даний законопроект.

Дякую вам.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Колеги, я вас прошу у своїх виступах наголошувати, як нам діяти в тій ситуації, яка склалася. Зараз два останніх виступи від комітету. Головне, радьте, як нам бути з тими поправками.

Оксана Корчинська. Будь ласка, 1 хвилина. Потім – Мусій.

**КОРЧИНСЬКА О.А.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Колеги, цей законопроект треба підтримати, тому що це перша цегла в реальних змінах системи охорони здоров'я. Це перша цеглинка, вона принципова.

Особливо зараз треба підтримати статтю 25, адже коли колега з «Батьківщини» поставив її на голосування для підтвердження, то зруйнував повний громадський контроль над медичними закладами. У цій статті йшлося саме про те, що всі медичні заклади повинні мати

або спостережні, або опікунські ради. Це єдина можливість громадського контролю. Тому цю статтю треба проголосувати принципово.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Мусій. Будь ласка, 1 хвилина.

**МУСІЙ О.С.,** заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець). Шановні народні...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Після того голосуємо. Прошу всіх зайняти робочі місця.

**МУСІЙ О.С.** Шановні народні депутати! Я прошу дуже уважно поставитися до голосування тих поправок, які запропонував комітет, саме в редакції комітету. Два роки комітет усе узгоджував з усіма фракціями, в тому числі із Міністерством охорони здоров'я. Це, по суті, єдиний законопроект, який є цілісний і комплексний, і перший узгоджений практично з усіма. Поправки, які поставлені на голосування для їх підтвердження, зруйнують сенс автономізації закладів охорони здоров'я.

Саме тому я дуже прошу і наполягаю поставити на голосування в редакції комітету. І ті поправки, які були відхилені, обов'язково підтвердити, тому що його прийняття не матиме ніякого смислу, якщо ми відхилимо три вказані поправки. Вони повністю вписуються в концепцію побудови нової системи охорони здоров'я, запропоновану комітетом.

Є законопроект №4456, де враховані поправки від «Народного фронту», пані Донець, де враховані застереження «Батьківщини». Існує він, узгоджений комітетом, тому прошу...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Пані Ольго, я дуже вас прошу за результатами обговорення порекомендувати, як нам переходити до рішення, до яких поправок повертатися і які з них коригувати.

Богомолець. Будь ласка, 3 хвилини. Після того переходимо до прийняття рішення.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Шановні колеги! Дуже вам дякую за таке активне обговорення цього надважливого законопроекту.

Хочу сказати, що зараз охорона здоров'я і Україна живуть в різних системах координат. Система охорони здоров'я живе в радянській моделі й економіці, де держава не вміє рахувати гроші, а Україна живе в капіталістичній моделі й економіці, де рахуються кошти. Цим проектом закону ми хочемо змусити Кабінет Міністрів, виконавчу владу, почати рахувати, скільки коштує державі надання медичних послуг населенню, і оплачувати ці якісні послуги відповідно до європейських стандартів і європейських протоколів.

Я хочу підтримати ті зауваження і поправки, які були надані паном Соболевим від «Батьківщини». Прошу вас повернутися до голосування для того, щоб поставити на голосування для підтвердження поправку 25, яка передбачає створення громадських рад при закладах охорони здоров'я. Прошу вас також повернутися до озвученої паном Соболевим поправки, де він зауважив, що перелік послуг має затверджуватися Кабміном. У проекті закону прописано, що модель розрахунку собівартості розраховується Кабміном, відповідно, за логікою, і перелік послуг затверджується Кабміном, хоча мені хотілося б, щоб цей перелік послуг затверджувала Верховна Рада, бо як на мене, це буде більш врівноважено.

Але я готова підтримати поправку пана Соболева. Прошу поправки 25, 17 поставити на голосування для їх підтвердження. Поправку 12 – у першому читанні, поправку 25 – у другому читанні.

Тому прошу пана Парубія повернутися зараз до голосування щодо поправки 25. Прошу підтримати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Сисоєнко. Будь ласка, 30 секунд (*Шум у залі*).

**СИСОЄНКО І.В.** Шановні колеги! Я дуже прошу, щоб, нарешті, парламент восьмого скликання прийняв перший фундаментальний закон про зміну принципів фінансування охорони здоров'я, щоб ми почали оплачувати саме за медичну послугу для пацієнта, який звертається до медичного закладу. У цьому законопроекті є пряма заборона приватизації державних і комунальних лікарень, передбачено створення спостережних рад, які будуть контролювати активність

і свободу дій, адміністративну і фінансову, головних лікарів. Тож давайте, нарешті, змінимо принцип фінансування і запровадимо оплату за медичні послуги, які чітко виписані цим законопроектом.

Хочу ще раз звернути увагу на те, що незалежно від тих політичних сил, які кожен з нас представляє у парламенті, давайте, нарешті, дамо шанс нашій медицині змінитися і запровадити державні неприбуткові, некомерційні підприємства замість тих бюджетних медичних установ, які є сьогодні.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую, колеги, обговорення завершено. Ви бачте, я всім дав слово по багато разів. Ні! Обговорення завершено, колеги. Ми переходимо до прийняття рішення.

Отже, за пропозицією голови комітету, ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 25. Прошу всіх зайняти робочі місця і приготуватися до голосування. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 240.

Повернулися.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 25. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 242.

Щодо поправки 17. Була поправка, яку комітет готовий врахувати, тому прошу повернутися.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 17. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 241.

Пані Ольго, будь ласка, зачитайте під стенограму, як має звучати поправка 17, щоб ми могли проголосувати за її підтвердження.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Так. Прошу врахувати, що в мене не працює система для голосування і я не можу віддати свій голос.

Прошу врахувати поправку 17 в редакції, озвученій паном Соболевим, що перелік послуг затверджується Кабміном.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 17 з поправкою, яку озвучив під стенограму Сергій Соболев. Через кому – поправка Соболева. Прошу підтримати.

Я після цього дам. Добре, колеги, зупиняємося.

Пане Вікторе, будь ласка, 1 хвилина. Ввімкніть мікрофон Пинзеника.

**ПИНЗЕНИК В.М.** Шановні колеги, я б так завзято не наполягав на тому, але я не хочу, щоб виник конфлікт щодо поправки 17, бо ми частину врахували голосуванням. Сергій Соболев запропонував іншу норму. Тому я хочу, і така позиція і залу, і комітету, щоб ми підтримали тільки те уточнення, яке запропонував Сергій Соболев, не рухаючи те, що ми вже проголосували. У такій редакції я прошу підтримати проект закону.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Тому я прошу, щоб голова комітету це чітко озвучила і сказала. Будь ласка.

**БОГОМОЛЕЦЬ О.В.** Шановні колеги, прошу врахувати під час голосування пропозицію пана Пинзеника у повному обсязі. Тобто ми голосуємо за поправку з додаванням пропозицій пана Соболева через кому.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Колеги, давайте я спробую сформулювати це правильно. Будь ласка, слухайте уважно.

Колеги, була поправка, яку не підтримали. Є поправка Сергія Соболева. Треба просто правильно сформулювати. Пане Вікторе, допоможіть мені правильно сформулювати, що ми ставимо на голосування... Не так! Пане Вікторе, підійдіть до мене і допоможіть мені.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття уточнення до поправки 17 Сергія Соболева. Так буде правильно? Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 243.

Колеги, ми можемо переходити до прийняття законопроекту в цілому?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у другому читанні та в цілому з техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань охорони здоров'я» ([№2309а-д](#)). Прошу підтримати. Колеги, ми провели велике і важке обговорення. Тепер давайте гуртом підтримаємо законопроект. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 280.

Закон прийнято. Вітаю комітет.

Ольга Богомолець. 30 секунд. Колеги, прошу не виходити... Ольго, почекайте!

Колеги, я дуже прошу, поки всі на місцях... Колеги! Я прошу не виходити із залу. Прошу підтримати пропозицію, щоб ми працювали без перерви з 12 години до 12 годин 30 хвилин. Прошу всіх зайняти робочі місця. Зараз у нас буде законопроект, у якому під тисячу поправок. Колеги, підтримуєте? «Батьківщина», БПП, прошу проголосувати. Покажемо, що український парламент здатен працювати дуже ефективно. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 188.

Колеги, я ще раз поставлю. Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 83, «Народний фронт» – 53, «Опозиційний блок» – 3, «Самопоміч» – 4, Радикальної партії Олега Ляшка – 17, «Батьківщина» – 2, «Воля народу» – 8, «Партія «Відродження» – 1.

Колеги, ми зараз входимо в законопроект, де є тисяча поправок. Як ми його перервемо і підемо на перерву, банально технічно? Я прошу ще раз, колеги, змобілізуватися і підтримати пропозицію, щоб працювати без перерви з 12 години до 12 годин 30 хвилин. Прошу підтримати всіх колег і прошу голів комітетів допомогти мені з підтримкою в залі, це була ваша ініціатива. Прошу підтримати. Голосуємо! Ми не встигнемо дійти до всіх законопроектів, якщо не підтримаємо.

«За» – 199.

Колеги, я пояснюю одну просту логіку. Будь ласка, у нас є законопроекти, які стоять у другій половині дня. Ми до них просто не встигнемо дійти, якщо будемо працювати повноцінно. Це не політичне питання, це питання ефективності нашої роботи.

Я востаннє, втретє поставлю. Прошу зараз підтримати цю пропозицію, бо тоді просто ми не дійдемо до законопроектів, які є в другій половині дня. Це і молоді і спорту, це і внутрішньо переселені, це і питання Южаніної – зміни до Митного кодексу.

Прошу змобілізуватися! Востаннє, з надією, що всі підтримають, ставлю на голосування пропозицію про те, щоб працювати без перерви з 12 години до 12 годин 30 хвилин. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 188.

Добре, колеги (*Шум у залі*).

Колеги, я востаннє, ще раз поставлю. До мене потім бігатимуть голови комітетів і казатимуть: «Ми не встигаємо розглядати законопроектів». Я буду такий самий непохитний, як і ви зараз. А буде необхідність, підемо за повною процедурою. Не хочете ефективної роботи парламенту, буде вам така робота парламенту, що до законопроектів ми не будемо доходити.

Прошу змобілізуватися. Я ще раз поставлю на голосування. Ми минулого четверга пішли за цією ініціативою і змогли прийняти 18 законів. Усі ініціативи були прийняті. Колеги, я прошу зараз ще раз зайняти робочі місця і підтримати цю пропозицію. Артур Герасимов!

Ставлю на голосування пропозицію про те, щоб працювати без перерви з 12 години до 12 годин 30 хвилин. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 192.

Немає голосів.

---

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про ринок електричної енергії України». Поправки складаються аж із двох частин. Очевидно, що це буде складна робота. Але тим не менше, колеги, ми переходимо до його розгляду.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про ринок електричної енергії України» ([№4493](#)).

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Підлісецького Лева Теофіловича. Будь ласка.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні народні депутати! У Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки опрацьовані пропозиції та поправки до другого читання до Закону «Про ринок електричної енергії України» (№4493), який був прийнятий у першому читанні 22 вересня 2016 року.

Загалом подано 1182 пропозиції і поправки, з яких враховано – 429, враховано частково – 68, враховано редакційно – 117 і відхилено комітетом – 467. До законопроекту подавалися поправки 30-ма народними депутатами.

Зразу хотів би сказати, щоб не виникало запитань із залу, оскільки багато на це зверталось уваги. Була низка поправок, поданих до законопроекту, які врегульовували і встановлювали так званій «зелений» тариф на електроенергію, вироблену від спалення сміття побутових відходів.

Дані поправки були відхилені і відкликані автором законопроекту, оскільки цей блок питань вирішуватиметься у комплексі з блоком питань, які стосуються поводження зі сміттям. Це зовсім інша сфера діяльності. Тому таких поправок немає у даному законопроекті.

Я хотів би сказати в двох словах про важливість даного проекту закону. Електроенергія – це товар, як будь-який товар, що продається на відкритому ринку. Тому нам треба зрозуміти це і зробити все можливе для того, щоб товар продавався. Товар, який має свого виробника, постачальника, споживача і був би на рівні з іншою товарною продукцією.

Даний законопроект передбачає запровадження ринкових відносин між всіма учасникам ринку починаючи від виробництва і закінчуючи споживачем. Споживач дістає право суб'єкта ринку, оскільки на сьогодні ми знаємо ситуацію, коли споживач може отримати лише те, що йому поставляє один постачальник, обленерго. Ця ціна визначається в непрозорий спосіб НКРЕКП. Маємо до того дуже багато зауважень.

Хочу звернутися до народних депутатів, які будуть ставити на голосування про підтвердження або врахування тих чи інших поправок. Оскільки законопроект є дуже великий, комплексний і до нього подано майже 1200 поправок, комітет провів дуже багато роботи для того, щоб збалансувати законопроект і щоб він був комплексний. Була одна філософія...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Скільки ще потрібно додати часу? Додайте, будь ласка, 1 хвилину.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Тому я дуже прошу кожного народного депутата перед тим, як ставити на голосування, особливо враховані комітетом поправки, подумати двічі, чи ми не зламаємо філософію того законопроекту, оскільки попередній розгляд законопроекту щодо медичної галузі вже показав нам необхідність переглядати результати нашого голосування щодо підтвердження поправок. Я просив би, щоб ми не ламали законопроект, бо він дуже складний і комплексний, а пройшли по ньому достойно і отримали якісний результат.

Разом з тим, я наголошую, що даний законопроект зменшує можливість і функції регулятора, уможлиблює створення економічно обґрунтованих ринків ціни на електроенергію, залишаючи максимально мінімальний обсяг регульованих діянь НКРЕКП, де у повноваженнях регулятора залишиться лише регулювання діяльності природних монополій, а це система передачі й розподілу електроенергії, тобто власників мереж. Все решта буде ринкове – як ринкова ціна на електроенергію, так і на інші послуги. Тому я пропоную перейти до розгляду до другого читання...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую.

Колеги, хочу наголосити, що до мене перед розглядом цього питання надійшли дві заяви на перерву. Я надам слово одразу після розгляду цього питання.

Переходимо до розгляду поправок. Прошу авторів поправок приготуватися до активної, дієвої роботи.

Пані Ірино, будь ласка, запрошуйте...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую.

Шановні колеги, враховуючи, що ми маємо більше тисячі поправок, закликаю до конструктивної роботи.

Поправка 1 Одарченка. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 5 Мартовицького. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 6 Сажка. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 7 Сажка. Не наполягає.

Поправка 10 Писаренка. Не наполягає.

Поправка 11 Єфімова. Не наполягає.

Поправка 12 Рябчина. Наполягає.

**РЯБЧИН О.М.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, шановні телеглядачі! Я попрошу шановну пані віцепікера (поправки 12, 13 і 14 ідуть одночасно) дати мені 3 хвилини і потім одразу поставити всі три поправки на голосування, щоб не гаяти час.

Мої поправки стосуються підтримки «зеленої» енергетики.

Насамперед хочу подякувати авторам законопроекту і тій робочій групі, яка складається з професіоналів і експертів, за ту роботу, яку вони провели, ми бачили це. Однак я не можу сказати, що цей законопроект відверто враховує інтереси саме «зеленої» генерації.

Що пропонується поправками 12, 13 та 14? Вони стосуються так званого питання небалансу. Що таке небаланс? Це дозволене відхилення, або *tolerance matching*, від фактичних обсягів відпуску електричної енергії від ВДЕ із добового графіку відпуску електричної енергії. Тобто якщо ти неправильно спланував свою активність через те, що в тебе взагалі немає метеостанцій, наприклад, у нас вітри, для вітрової енергетики вони дують...

**ГОЛОВУЮЧА.** Немає такої норми, щоб додати ще 3 хвилини до всіх поправок. Ми почули про те, що ви наполягаєте на голосуванні поправки 12, потім поправки 13 і поправки 14. До речі, у вас є ще співавтори, тому я просто по порядку їх ставитиму.

Шановні колеги, авторський колектив просить підтримати поправку 12 про «зелену» енергетику. Голосуємо!

«За» – 80.

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Ставимо на голосування поправку 13.

Рябчин. Будь ласка, 1 хвилина.

**РЯБЧИН О.М.** Так ось що стосується небалансів. У країнах ЄС використовують різні моделі відповідальності за небаланс починаючи з повної її відсутності (Франція, Португалія, Ірландія, Латвія), закінчуючи дозволеним відхиленням на рівні до 50 відсотків, залежно від потужності виробника та типу генерації (в Італії, Бельгії, Угорщині та Іспанії). Якщо ти не зміг спланувати більше ніж 10 відсотків, то платиш штраф. Цей штраф ще не визначений, ми не знаємо, який він буде. На думку представників ринку «зеленої» генерації, це уповільнить розвиток генерації. Вона зараз становить трохи більше 1 відсотка. До 2020 року Україна визначила, що матиме 11 відсотків. Коли в тебе дуже багато невизначеностей, ще й війна на сході, анексований Крим, окупований Донбас, сюди інвестори не йдуть. А це створення робочих «зелених» місць, це інвестиції. «Зелений сектор» – єдиний у світі, який розвивається попри будь-яку кризу. А що ми зараз робимо із цими речами? Ми не допомагаємо розвитку цього ринку, а вводимо додаткові бар'єри. Тому я прошу підтримати...

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 13, яку подали народні депутати Рябчин, Войціцька і Кацер-Бучковська. Прошу голосувати.

«За» – 92.

Поправка 14. Олексію, давайте будемо одразу голосувати.

Рябчин. Будь ласка.

**РЯБЧИН О.М.** Там близько 40 моїх поправок, я ставитиму їх на підтвердження і коментуватиму, тому що, крім мене, ніхто не захищає «зелену» енергетику.

Були дискусії, щоб коригувати прогнози за три години до початку виробітки для того, щоб вони могли виправляти ці речі. На жаль, ці поправки були відхилені, і комплекс поправок 12, 13, 14 – це про створення так званих окремих підгруп балансуючих «зелених», щоб вони могли балансувати виробництво енергії в межах групи і таким чином нести менші обсяги відповідальності за небаланси.

На жаль, це не було підтримано. І, дійсно, ті речі, які є зараз у цьому законопроекті, вони не допомагають розвиватися ринку «зеленої» енергії. Я не кажу про «зелений» тариф, тому що це зовсім інші речі. Ми не торкаємося цього питання у цих поправках, які я ставлю. Ми кажемо про те, що або країна підтримує розвиток «зеленої» генерації і підтримує енергетичний перехід, або вона створює перепони. Ці речі, які є в цьому проекті закону, створюють перепони. Тому я прошу підтримати «зелену» генерацію.

**ГОЛОВУЮЧА.** Поправка 14. Голосуємо!

«За» – 88.

Поправку не підтверджено.

Поправка 17 народного депутата Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 19 Сажка. Не наполягає.

Поправка 20 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 28 Іоффе. Не наполягає.

Поправка 29 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 30 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 40 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 41 Сажка. Не наполягає.

Поправка 44 Сажка. Не наполягає.

Поправка 45 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 46 Сажка. Не наполягає.

Поправка 51 Дубініна. Не наполягає.

Поправка 54 Іоффе. Не наполягає.

Поправка 56 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 57 Сажка. Не наполягає.

Поправка 62 Сажка. Не наполягає.

Поправка 65 Іоффе. Не наполягає.  
Поправка 71 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 74 Одарченка. Не наполягає. Дякую, пане Одарченко.  
Поправка 81 Підлісецького. Не наполягає.  
Поправка 82 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 83 Іоффе. Не наполягає.  
Поправка 85 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 87 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 90 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 95 Одарченка. Не наполягає.  
Поправка 96 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 99 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 100 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 103 Писаренка. Не наполягає.  
Поправка 104 Єфімова. Не наполягає.  
Поправка 105 Рябчина. Наполягає категорично. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** Що ми бачимо у цьому законопроекті? Ми бачимо, що у нас рівень розвитку відновлюваних джерел енергії не відповідає світовим трендам. Подивіться, будь ласка, на субсидії. Це пріоритети, які чітко демонструють цифри. Наприклад, у 2015 році з бюджету було виділено 134 мільярди гривень державної підтримки на викопне паливо, і лише 6,1 відсотка підтримки видає, це становить близько 4000 від зазначеної суми.

Те саме стосується і енергоефективності. У держбюджеті на 2017 рік передбачено 50 мільярдів гривень комунальних житлових субсидій на викопне паливо, а на заходи з енергоефективності та скорочення споживання – лише 800 мільйонів, тобто менше 2 відсотків.

Така ж логіка і в цьому проекті закону – не підтримувати нову генерацію, не підтримувати розвитку низьковуглецевих технологій, а підтримувати ту генерацію і консервувати той стан речей, який є в нашій енергетиці, розвивати атомну генерацію, викопне паливо, вугільне паливо, не розвивати відновлюваних джерел енергії. Я вважаю, що це неправильно і прошу проголосувати за мою поправку.

**ГОЛОВУЮЧА.** Будь ласка, за наполяганням народного депутата Рябчина ставиться на голосування поправка 105.

Олексію, будемо вдячні, якщо ви будете вкладатися в 30 секунд, тому що не проголосували за продовження робочого дня.

«За» – 77.

Не проходить ваша поправка.

Поправка 108 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 110 Сажка. Не наполягає.

Я ще не дійшла до поправки 117 Підлісецького, вона врахована.

Пане Олексію, ставлять на голосування для підтвердження вашу поправку 117.

Я зараз даю 30 секунд Івченку і потім вам – для пояснення. Будь ласка, пане Івченко.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Фракція «Батьківщина». Пані Ірино, я прошу не порушувати Регламенту. Я маю 1 хвилину. Дякую.

Колеги, ми стали свідками того, до чого призвело прийняття Закону «Про ринок природного газу» – ціни піднялися в чотири рази, а проблеми залишилися ті самі. Ми вже стали свідками свавілля: безпосередньо підняття тарифів або підключення до електричних мереж, яке робиться рішенням НКРЕКП.

Такий фундаментальний Закон «Про ринок електричної енергії України» має вирішувати чотири основні задачі. Має бути чітко сформована мета закону, чітко описана модель функціонування ринку електричної енергії, чітко визначено коло осіб ринку, їх функції, права, обов'язки і взаємовідносини, чітко описаний механізм впровадження закону і переходу від нинішніх умов до ринкових.

У запропонованому законопроекті вищесказана задача не вирішується. Тому я прошу дану поправку поставити на голосування для її підтвердження і не підтримати.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Лев Підлісецький. Будь ласка.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Шановні депутати! Якщо я правильно зрозумів, то поправку 117 ставлять на голосування для її підтвердження, вона врегульовує дуже багато питань щодо підключення до

мереж. Відповідно в глосарії є визначення: лінійної частини приєднання, ставки плати за лінійну частину, стандартне приєднання, формулювання. Що це таке? Визначення першого, другого ступенів стандартного приєднання, ставка плати за стандартне приєднання, ставка плати за нестандартне, тип електроустановок. Тобто величезний комплекс питань. Я щось не розумію логіки щодо того, щоб поставити на голосування для підтвердження поправку, яка абсолютно виб'є законопроект зі здорового глузду. Або це є спеціально, навмисно, щоб завалити законопроект (і я сподіваюся, що представники «Батьківщини» того не будуть робити), або ми будемо працювати нормально. Як на мене, підтверджувати цю поправку однозначно потрібно, а ставити її на підтвердження – це є злочин, я відверто кажу.

**ГОЛОВУЮЧА.** Шановні колеги! Хочу нагадати, що коли голосували попередній законопроект, так само на підтвердження ставилася поправка 25, яку потім навіть та фракція, що її ставила на підтвердження, проголосувала повернути назад. Ви наполягаєте на тому, щоб ми зараз просто переформатували законопроект і вирізали цю поправку. Але, наскільки я розумію, потім комітет буде наполягати на поверненні цієї поправки.

На вимогу представника «Батьківщини» ми ставимо зараз на голосування для її підтвердження поправку 117. Комітет просить підтримати. Голосуємо!

«За» – 109.

Рухаємося далі, шановні колеги.

Поправка 123 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 127 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 128 Сажка. Не наполягає.

Поправка 129 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 130 Дубініна. Не наполягає.

Поправка 132 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 133 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 134 Сажка. Не наполягає.

Поправка 135 врахована.

Поправка 136 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 141 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 142 Сажка. Не наполягає.

Поправка 146 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 160 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 162 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 167 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 178 Дубініна. Не наполягає.  
Поправка 182 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 183 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 184 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 186 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 187 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 194 Одарченка. Не наполягає.  
Поправка 199 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 200 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 204 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 205 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 206 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 208 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 209 Іоффе. Не наполягає.  
Поправка 213 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 215 Гуляєва. Не наполягає.  
Поправка 218 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 219 Ваната. Не наполягає.  
Поправка 221 Підлісецького. Не наполягає.  
Поправка 225 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 226 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 227 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 228 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 233 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 234 Пинзеника Віктора Михайловича. Не наполягає.  
Поправка 239 Пинзеника Віктора Михайловича. Не наполягає.  
Поправка 243 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 244 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 245 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 248 Підлісецького. Не наполягає.  
Поправка 249 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 250 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 251 Сажка. Не наполягає.

Поправка 252 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 258 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 259 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 260 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 261 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 264 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 265 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 269 Павлова. Не наполягає.  
Поправка 274 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 275 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 276 Підлісецького. Не наполягає.  
Поправка 277 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 278 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 281 Гуляєва. Не наполягає.  
Поправка 284 Гуляєва. Не наполягає.  
Поправка 285 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 286 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 289 Одарченка. Не наполягає.  
Поправка 291 Пинзеника Віктора Михайловича. Не наполягає.  
Поправка 292. Не наполягає. А, це – Павла.

Це не Віктора Михайловича. Павло теж не наполягає. Вікторе Михайловичу, вибачте, що я вам приписала чотири чужих поправки. Але ви чесно сказали, що не наполягаєте.

Поправка 295 Дубініна. Не наполягає.  
Поправка 296 Дубініна. Не наполягає.  
Поправка 299 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 300 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 302 Дубініна. Не наполягає.  
Поправка 312 Одарченка. Не наполягає.  
Поправка 313 Голубова. Не наполягає.  
Поправка 315 Одарченка. Не наполягає.  
Поправка 317 Голубова. Не наполягає.  
Поправка 319 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 321 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 324 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 325 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 326 Сажка. Не наполягає.

Поправка 328 Сажка. Не наполягає.

Поправка 330 Сажка. Не наполягає.

Поправка 332 Одарченка. Не наполягає.

Поправка 333 Сажка. Не наполягає.

Поправка 334 Сажка. Не наполягає.

Поправка 335 Підлісецького врахована.

Поправка 336 Сажка. Не наполягає.

Поправка 337. Будь ласка, ввімкніть мікрофон Продан. Вона вимагає поставити на голосування для її підтвердження.

Пане Підлісецький, будь ласка, фіксуйте всі поправки, які ставляться на підтвердження.

Продан. Будь ласка.

**ПРОДАН О.П.**, член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 337, яка вилучає з тексту законопроекту обов'язок учасників ринку нести відповідальність за безпеку постачання електричної енергії в межах сфери своєї діяльності. Я переконана, що ця норма повинна залишитися в проекті закону, і тому прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 337.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Позиція комітету.

Лев Підлісецький. Будь ласка.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Поправка 337 виключає такий пункт: «Учасники ринку електроенергії повинні планувати і вживати заходів відповідно до правил безпеки постачання електричної енергії, зазначених у цій статті, та нести відповідальність за безпеку постачання електричної енергії в межах своєї діяльності».

Насправді ці моменти регулюються в багатьох інших місцях, тому недоцільно дублювати. Була врахована поправка депутата Сажка щодо вилучення того, тому комітет прийняв рішення вилучити. Але я думаю, ми можемо поставити на голосування. Як прийме зал.

**ГОЛОВУЮЧА.** Тобто комітет по суті не заперечує. Добре. Шановні колеги! Визначаємося, будь ласка.

Ставиться на голосування пропозиція про підтвердження поправки 337. Прошу голосувати.

«За» – 79.

Поправку не підтверджено.

Поправка 342 Сажка. Не наполягає.

Поправка 343 Сажка. Не наполягає.

Поправка 345 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 346 Сажка. Не наполягає.

Поправка 347. Будь ласка, ввімкніть мікрофон пані Продан. Вона наполягає на її підтвердженні.

**ПРОДАН О.П.** Шановний пане Леве! Шановні колеги! Поправки 347 і 348 мають однаковий зміст. Ці обидві поправки передбачають у статті 17 «Операційна безпека постачання» те, що технічний резерв пропускної спроможності оператори ринку повинні будуть забезпечити виключно в міждержавних електричних мережах.

Я впевнена в тому, що технічний резерв треба забезпечувати в усіх мережах. Тому я прошу поставити на голосування для підтвердження і все-таки у проекті закону визначити обов'язок забезпечувати технічний резерв пропускної спроможності для всіх мереж.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую.

Комітет буде коментувати чи ставимо на підтвердження? Леве, ви будете коментувати?

Підлісецький. Будь ласка.

Оксано, я почула.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Насправді технічний резерв стосується міжнародних ліній. Відповідно підтримання спроможності держави експортувати електроенергію стосується експортних можливостей.

Тому комітет вважає правильним, що дану поправку враховано. Пропонуємо підтримати голосуванням і врахувати поправки 347, 348 – так, як це зробив комітет.

**ГОЛОВУЮЧА.** Колеги, я по черзі ставитиму на голосування для підтвердження спочатку поправку 347, а потім поправку 348. Комітет просить підтримати. Голосуємо!

«За» – 102.

Поправку не підтримано.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 348. Будь ласка.

«За» – 94.

Поправку не підтримано.

Поправка 362 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 363 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 364 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 365. Оксана Продан. Будь ласка.

**ПРОДАН О.П.** Шановний пане Лево! У мене запитання щодо поправок 365 і 366, вони аналогічні. Насправді вони значно розширюють, з одного боку, повноваження регулятора в частині приєднання до електричних мереж, з іншого боку, частково врегульовують відносини щодо приєднання. Як на мене, то забагато розширень повноважень регулятора. Я просила би поставити на голосування для підтвердження поправки 365, 366. Хочу почути відповідь пана Лева, чи варто її ставити, чи ні? Тому що ці поправки двозначні: з одного боку, кращі, з другого боку, гірші.

**ГОЛОВУЮЧА.** Будь ласка, ввімкніть мікрофон Підлісецького.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Ця поправка стосується статті 21 «Приєднання електроустановок до електричних мереж». Вона є дуже комплексна, у мене тут зазначено, що її враховано частково. Насправді, у нас під час розгляду даного законопроектного було дуже багато дискусій, як ідеально і найкраще прописати правила приєднання. Ми визначали, власне, різні варіанти, і останні варіанти були прописані в поправці 117, яка пропонувалася на підтвердження, і зараз тут у поправці 365. У кінцевому випадку дуже багато повноважень покладається на НКРЕКП, оскільки це є регулятор, який визначає і пропонує методику підключення. У ньому визначаються порядок і сама формула розрахунку. Але в даному законопроекті передбачена філософія

даного питання, що в нас є стандартне і нестандартне підключення, яке складається з двох ставок: ставка за...

**ГОЛОВУЮЧА.** Шановні колеги, ставимо на голосування для підтвердження поправки 365 і потім поправку 366. Просите закінчити? Будь ласка, дайте ще 30 секунд представнику комітету, щоб завершити.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Я все-таки просив би не ставити... Тобто якщо ставити на підтвердження, то треба її підтримувати, оскільки випаде ціла стаття. Треба повністю переписувати нову статтю або вносити це в окремий закон. Це є категорично недопустимо. Тому прошу зняти свою пропозицію.

**ГОЛОВУЮЧА.** Шановні колеги, дуже ґрунтовне роз'яснення надійшло від представника профільного комітету і пані Продан. Знімаємо з голосування ці поправки. Рухаємося далі.

А «Батьківщина» наполягає, щоб ставити обидві поправки на голосування для їх підтвердження. У нас повторюється історія зі статтею 25 попереднього закону.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 365, на прохання представника «Батьківщини» народного депутата Івченка. Голосуємо!

Шановні колеги, комітет дуже просить проголосувати «за». Оксана Продан теж почула роз'яснення. Воно не допоможе, повірте мені. Голосуємо, а потім будемо приймати рішення. Просто зараз ви знову вихолощуєте законопроект. Голосуємо!

«За» – 93.

На вимогу «Батьківщини» ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 366. Голосуємо!

«За» – 94.

Поправка 368. Рябчин. Будь ласка.

**РЯБЧИН О.М.** Дякую. Ця поправка також стосується підключення. Це взагалі ганебне явище, яке зараз сталося. Коли регулятор змінив вартість підключення до мереж електроустановок потужністю від 160 кіловат до 5 мегават, що включає об'єкти альтернативної

енергетики підприємств малого і середнього бізнесу, промислових та сільськогосподарських підприємств, об'єктів соціальної сфери, вартість підключення зросла в рази. Люди, коли здають новобудову, платитимуть по 50-60 тисяч гривень.

Відновлювані джерела енергії – це взагалі штучний бар'єр для того, щоб вони розвивалися. Мало того, що вони ввели їм ганебні небаланси, так ще й з цими речами, що вже робить регулятор. Я не можу зрозуміти, чому ми не можемо врегулювати ці питання і взагалі відмінити це підключення або зробити його настільки доступним за собівартістю, щоб наживалися монополісти. Тому прошу поставити цю поправку на голосування.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 368. Голосуємо!

«За» – 98.

Поправка 370 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 372 Сажка. Не наполягає.

Поправка 374 Рябчина. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** «Батьківщина». Ця поправка також стосується питань, пов'язаних з підключенням, з використанням відновлюваних джерел енергії. Пропонується встановити строк надання відповіді на заявку до приєднання. Тобто у нас питання не лише з вартістю підключення, а ще й те, що люди, які бажають підключитися, мають штучні перепони. Вони ще повинні приходити і робити чолобитні до регуляторів, до інших електромереж і просити, щоб їх підключили, а вони навіть не знають, коли це буде зроблено.

Тому мені взагалі незрозуміло, чому відхилені ці поправки. Прошу поставити їх на голосування.

**ГОЛОВУЮЧА.** За наполяганням депутата Рябчина ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 374. Голосуємо!

«За» – 92.

Олексію, всі три ваші поправки ідуть підряд: 375, 376, 377. Оксана Продан у своєму виступі все це об'єднувала. Можливо, і ви? Не 3 хвилини. Може, ви зараз про кожну поправку розкажете, і ми по черзі поставимо їх на голосування?

Рябчин. Будь ласка.

**РЯБЧИН О.М.** Дякую. У цій поправці визначається, на основі якого документа здійснюється оцінка вартості під'єднання. Необхідне обрахування плати також за методикою відображено в наступних поправках, які редакційно враховані. Цю поправку також потрібно врахувати, тому що тут додається, що методика буде затверджена відповідним органом. Однак ті методики, які зараз у нас є, я ще раз повторюю для тих, хто нас чує, вони просто руйнують цей ринок і роблять надприбутки для монополістів. Неможливо розвивати малому, середньому бізнесу відновлювані джерела енергії, неможливо людям заселятися в квартири, тому що це – подорожчання.

Ми створили такого «незалежного» (в лапках) регулятора, який нам ставить абонплати, і ми вже чули про це дуже багато речей. Правда, коли Президент України Порошенко сказав призупинити це рішення – це було призупинено. Коли лідери фракцій казали – не призупинили. Коли уряд казав не призупиняти – не робили цього. Коли Президент сказав – це було зроблено. Тому в нас ганьба з цим «незалежним» регулятором і ганьба із цими поправками, що їх просто не врахували. Прошу підтримати.

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякуємо за пояснення.

Колеги, зараз будемо ставити на голосування поправки Олексія Рябчина (три підряд), що стосується вдосконалення «зеленої» енергетики. Прошу підтримати.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 375. Голосуємо!

«За» – 87.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 376. Голосуємо!

«За» – 70.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 377. Голосуємо!

«За» – 72.

Поправки не підтримані.

Поправка 379 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 381 Олексія Рябчина. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** Так, це дуже важлива поправка, яка стосується також приєднання. Цією поправкою пропонується мінімізувати особисті контакти замовника з операторами мереж. Це дуже важливо для малих об'єктів. Наприклад, ви забажали встановити на своєму даху малу сонячну станцію, для того щоб генерувати цю енергію, і не монополісти заробляли на вас, а ви заробляли на тому, що виробляєте «зелену» енергію. Це зроблено в Німеччині, у Сполучених Штатах, в розвинутих країнах. У нас же розвиваються великі станції. Я не проти великих станцій, великого бізнесу, але хочу, щоб енергетика належала людям, а не олігархам. Цією нормою ми намагалися зменшити контакти замовника з операторами мереж, однак ця норма не була підтримана.

«Батьківщина» підтримує розвиток енергоефективних сіл, щоб вони могли опалюватися щепкою або пелетами, щоб люди могли створювати енергетичні кооперативи, генерувати електроенергію для себе і не споживати її з ринку. Однак, цей законопроект консервує цей статус, коли монополісти будуть володіти енергією, а не, як у всьому західному світі, люди володіють цією енергією.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Зрозуміло.

Поправка 381 Рябчина ставиться на голосування.

Шановні колеги, в нас дуже багато поправок. Тому я продовжую засідання на 15 хвилин, до 12 годин 15 хвилин.

«За» – 87.

Не підтримано.

Поправка 383 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 385 Рябчина. Не наполягає.

Поправка 391 Сажка. Не наполягає.

Поправка 392 Підлісецького. Не наполягає.

Пан Матвієнко просить поправку 392... Вона відхилена.

Матвієнко наполягає. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**МАТВІЄНКО А.С.,** член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу на цю поправку ось з яких міркувань. Я звернувся до

пана Домбровського із запитанням, чому цю поправку не враховано. Він мені пояснив, що це рекомендації Європейського енергетичного співтовариства.

Я розумію лібералізм Європи, але ми маємо розуміти реальний стан України. Що означає, коли ми залишимо редакцію першого читання? Це означає ризик виокремлення з енергетичної системи України фрагментів інфраструктури, появи нового регулятора.

У нас війна! Ми не знаємо, що буде в Луганську, Донецьку, Криму. Ми отримаємо ще одного нового регулятора. Цього не можна допустити! Цю поправку варто проголосувати. Мережа має знаходитися у структурі, в одній власності – системного національного оператора «Укренерго». Прошу її проголосувати.

Але, пані Ірино, я звертаюся до вас: проголосувати не зараз, оскільки всі фракції це підтримують, бо зараз усі вже пішли на перерву.

**ГОЛОВУЮЧА.** Регламент вимагає зараз її проголосувати, але потім за наполяганням представників комітету ми просто до неї повернемося. Добре! Я зафіксувала, що ми повернемося до поправки 392 перед повним голосуванням.

Поправка 396 Сажка. Не наполягає.

Поправка 398 Сажка. Не наполягає.

Поправка 399 Іюффе. Не наполягає.

Поправка 406 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 407 Сажка. Не наполягає.

Поправка 421 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 422 Павлова. Не наполягає.

Поправка 423 Сажка. Не наполягає.

Поправка 425 Сажка. Не наполягає.

Поправка 430 Сажка. Не наполягає.

Поправка 431 Сажка. Не наполягає.

Поправка 432 Павлова. Не наполягає.

Поправка 434 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 436 Павлова. Не наполягає.

Поправка 437 Сажка. Не наполягає.

Поправка 445 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 446 Сажка. Не наполягає.

Поправка 449 Лунченка. Не наполягає.  
Поправка 453 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 454 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 456 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 457 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 460 Бандурова. Не наполягає.  
Поправка 461 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 462 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 463 Павлова. Не наполягає.  
Поправка 465 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 466 Павлова. Не наполягає.  
Поправка 467 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 469 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 470 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 473 Павлова. Не наполягає.  
Поправка 476 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 477 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 479 Єфімова. Не наполягає.  
Поправка 480 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 481 Рябчина. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** «Батьківщина». Для мене це ключова поправка, яку ми подали з моєю колегою Наталею Кацер-Бучковською, з «Народного фронту». Ця поправка дозволяє регулятору видавати ліцензії та встановлювати «зелений» тариф на підставі початку будівництва або введення в експлуатацію, тобто після того як ти повністю побудував «зелений» тариф, у тебе немає ще гарантій, що він буде встановлений. Ми намагаємося спростити розвиток «зеленої» генерації, і для мене неврахування цієї поправки – це такий лакмусовий папірець небажання авторів законопроекту розвивати і віддавати пріоритет підтримки «зеленої» генерації, консервація загального стану, який є у нас в країні.

Я сподіваюся, що нова енергетична стратегія до 2035 року змінить цю ситуацію, і тоді ми зможемо повернутися до цих питань. Однак якщо в Євросоюзі є стратегія «20/20/20», де йдеться, що треба збільшити ВДЕ на 20 відсотків, зменшити споживання на 20 відсотків

і зменшити викиди парникових газів на 20 відсотків, то у нас такої стратегії немає. Ми бачимо, що у нас є консервація викопного палива.

**ГОЛОВУЮЧА.** Шановні колеги, поправка 481. Голосуємо!

«За» – 92.

Поправка 503 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 504 Сажка. Не наполягає (*Шум у залі*).

Дивіться, треба слідкувати. Ви зафіксуйте, ми наприкінці повернемося. Я вже оголосила поправку 503. Потім ми повернемося.

Поправка 505 (*Шум у залі*). Чого ви кричите? Я йду по поправках. Слідкуйте тоді, будь ласка, за ними. Ми щойно голосували поправку 481...

«Батьківщина» вимагає поставити на голосування для підтвердження поправку 485 народного депутата Сажка.

Івченко. Будь ласка. Потім – Підлісецький.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Хотів би привернути увагу до того, що в даній поправці йдеться про експорт електроенергії виробниками. Але насправді я хочу сказати, що даним законопроектом ми зберігаємо комунальне енергетичне рабство, безправність споживача і його підпорядкованість безпосередньо учасникам ринку. Закладена в законопроекті модель ринку позбавляє споживача будь-якого права вибору форм і моделі забезпечення себе енергією. Саме забезпеченням, а не постачанням, і саме енергії, а не лише електроенергії, оскільки розвинуті енергетичні ринки давно не існують в межах комунальних помешкань.

Шановні колеги, я прошу поставити поправку на голосування для її підтвердження і провалити її.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Будь ласка, ввімкніть мікрофон пана Підлісецького.

А пан Підлісецький стверджує, що ви зараз взагалі про іншу поправку говорите, пане Івченко. Він зараз прокоментує свою позицію. Будь ласка.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** У поправці 485 йдеться про те, що виробники мають право здійснювати експорт та імпорту електричної енергії.

Поправка 485 – редакційна. Треба просто слова «здійснювати експорт та імпорту» замінити словами «здійснення експорту та імпорту». Якщо ви хочете, щоб це так звучало, я не бачу проблеми. Як на мене, це навіть літературно некоректно.

**ГОЛОВУЮЧА.** Поправка 485 ставиться на голосування для її підтвердження. Це редакційна, технічна поправка, але депутати наполягають.

«За» – 124.

Оксана Продан наполягає на тому, щоб ми поставили на голосування для підтвердження...

Леве, не відволікайтеся, тому що Оксана Продан зараз ставить на голосування поправку 498 для її підтвердження.

Продан. Будь ласка.

**ПРОДАН О.П.** Поправки 498 і 499 аналогічні за змістом і передбачають вилучення норми про те, що витрати на резервування палива мають відноситися до експлуатаційних витрат. Я впевнена в тому, що збільшувати ті витрати, які має собі відносити оператор до тарифу, можна безмежно, але норма про те, що резервування палива має відноситися до експлуатаційних витрат, повинна залишитися в цьому проекті закону. Тому я прошу дві поправки 498 і 499 поставити на голосування для їх підтвердження.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Будь ласка, коментар пана Підлісецького.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Ви знаєте, коли ринок електроенергії працюватиме, коли кожен виробник намагатиметься працювати найбільш ефективно і зменшувати свої витрати, щоб бути конкурентним, я думаю, що це навіть не є принципове питання, чи буде він ті чи інші витрати закладати в ціну електроенергії, це вже його справа. Тому, я думаю, що це на рішення залу, ми можемо поставити це на голосування для підтвердження. Ми врахували ці витрати, оскільки

принаймні на два роки, коли буде перехідний період, підготовка до введення закону і ринку електроенергії, відповідно ця поправка має сенс, але це залишається на розсуд залу.

**ГОЛОВУЮЧА.** На вимогу Оксани Продан ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 498. Комітет, ви почули позицію? Поправка вноситься на розсуд залу. Голосуємо!

«За» – 129.

На вимогу Оксани Продан ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 499. Голосуємо!

«За» – 128.

Поправка 503 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 504 Сажка. Не наполягає.

Поправка 505 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 506 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 507 Сажка. Не наполягає.

Поправка 508 Сажка. Не наполягає.

Поправка 509 Сажка. Не наполягає.

Поправка 510 Сажка. Не наполягає.

Поправка 515 Сажка. Не наполягає.

Поправка 517 Сажка. Не наполягає.

Поправка 518 Сажка. Не наполягає.

Поправка 521 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 522 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 523 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 540 Сажка. Не наполягає.

Поправка 547 Одарченка. Не наполягає.

Поправка 557 Одарченка. Не наполягає.

Поправка 558 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 559 Сажка. Не наполягає.

Поправка 560 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 561 Сажка. Не наполягає.

Поправка 562 Дубініна. Не наполягає.

Поправка 563 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 564 Сажка. Не наполягає.

Поправка 565 Рябчина. Наполягає. Будь ласка, ввімкніть мікрофон Рябчина.

**РЯБЧИН О.М.** Шановна пані спікер, це той випадок, коли я не наполягаю на своїй поправці, вона технічна.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Я в шоці!

Поправка 569 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 570 Сажка. Не наполягає.

Поправка 572 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 573 Сажка. Не наполягає.

Поправка 574 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 575 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 576 Сажка. Не наполягає.

Поправка 579 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 580 Сажка. Не наполягає.

Поправка 581 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 584 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 585 Сажка. Не наполягає.

Поправка 589 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 592 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 595 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 598 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 601 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 604 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 605 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 606 Сажка. Не наполягає.

Поправка 607 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 608 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 609 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 613 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 614 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 615 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 616 Сажка. Не наполягає.

Поправка 617 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 620 Сажка. Не наполягає.

Поправка 621 Сажка. Не наполягає.

Поправка 622 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 623 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 624 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 628 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 631 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 632 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 633 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 638 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 639 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 640 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 641 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 642 Сажка. Не наполягає.  
Поправки 643, 644, 645, 646, 647, 648. Автори не наполягають.  
Поправки 666 і 667 Одарченка. Не наполягає.  
Вибачте. На якій? На двох?

Увімкніть мікрофон Одарченка, він наполягає на поправках 666 і 667. Будь ласка.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Шановні колеги! У законопроекті кінцевий споживач-громадянин – це побутовий споживач, відрізаний від можливості вибору, оскільки йому надається так звана універсальна послуга, яка є монопольною.

У моїй поправці пропонується закріпити пріоритет прав споживача електричної енергії. Для цього пропоную передбачити, щоб обов'язковою умовою договору постачання електричної енергії були штрафні санкції за односторонню відмову від договору саме постачальника.

Водночас споживач енергії повинен мати право вільно змінити постачальника. Це і є ринкова економіка, коли продавець бореться за покупця. В іншому випадку ні про який цивілізований ринок не йде мова. Прошу проголосувати за мою поправку.

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякуємо за пояснення.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 666. Голосуємо!

«За» – 74.

Не підтримано.

Ставлю на голосування поправку 667... А, перепрошую...

«За» – 69.

Ви хочете висловитися? Будь ласка, ввімкніть мікрофон пана Одарченка. Я просто подумала, що ви вже висловилися щодо двох поправок. Будь ласка.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Поправка 667. Я ще раз хочу повторити, що цей законопроект для монополістів, для створення монополії, роботи монополії чи змови монополії.

Моя поправка 667 пропонує заборонити односторонню зміну вартості електричної енергії у випадках, якщо ціна була закріплена у договорі. Це допоможе споживачам боротися з монополістом.

Якщо ми рухаємося до ринкової економіки, то державне регулювання має зменшуватися, а сторони в господарських відносинах ставати рівними. Якщо в нас енергетичний ринок, то чому на ньому не повинні діяти закони ринку?

Пропоную прийняти цю поправку і гарантувати споживачу, що протягом всього року дії договору постачання електричної енергії, її ціна може бути змінена виключно за згодою сторін, підкреслюю, за згодою сторін. Це договірні відносини, які працюють у ринковій економіці.

Прошу поставити на голосування.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ми вже голосували її, вона набрала 68 голосів. Рухаємося далі.

Поправка 674 Сажка. Не наполягає.

Поправка 679 Дубініна. Не наполягає.

Поправка 685 Одарченка. Наполягаєте? Будь ласка.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Шановні колеги! У цьому проекті закону взагалі нівелюються права споживача, утворюється система жорсткого тиску на споживача і встановлення монопольної ціни. Законопроект передбачає, що постачальник має право в будь-який момент

підвищити вартість електричної енергії. Шановні колеги, вдумайтеся, в односторонньому порядку! І нам пояснюють, що це начебто ринок. У споживача в такому випадку є начебто 20 днів для того, щоб або погодитися, або розірвати відносини з постачальником. Через відсутність реальної конкуренції на ринку електричної енергії у більшості випадків споживач буде змушений погодитися, тому маємо вибір без вибору. Це ви нам, людям, таке пропонуєте – вибір без вибору.

Тому пропонуємо, щоб зміна ціни на електричну енергію могла здійснюватися лише в разі згоди сторін, так, як це відбувається в інших галузях економіки. У господарських відносинах сторони мають бути рівними, і неважливо, чи це є продаж хліба, зерна, чи...

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 685 Одарченка. Голосуємо!

«За» – 86.

Веде засідання Голова Верховної Ради України  
**ПАРУБІЙ А.В.**

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Рішення не прийнято.

Шановні колеги, 12 година 15 хвилин. Оголошую перерву на півгодини.

Хочу наголосити, особливо авторам тих законопроектів, які мають розглядатися о другій годині, що цих півгодини ми витратимо для розгляду законопроектів після обіду в блоці соціальної та гуманітарної політики.

Отже, перерва на 30 хвилин. О 12 годині 45 хвилин ми продовжимо нашу роботу по правках даного законопроекту.

*(Після перерви)*

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершений. Продовжуємо розгляд проекту Закону «Про ринок електричної енергії України». Ми пройшли приблизно половину поправок. Я прошу авторів поправок приготуватися для подальшої роботи, доповідача – зайняти місце на трибуні.

Прошу Ірину Геращенко продовжити роботу по правках. Будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

**ГОЛОВУЮЧА.** Продовжуємо працювати.

Поправка 700 Сажка. Не наполягає.

Поправка 702 Павлова. Не наполягає.

Поправка 704 Одарченка. Наполягає.

Будь ласка, ввімкніть мікрофон народного депутата Одарченка.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** «Батьківщина». Шановні колеги! Тут правляча коаліція багато казала про те, що ми буквально протягом годин переможемо російську агресію. Але в цьому проекті закону ми навіть ті установи, військові частини, які купуватимуть електроенергію, ставимо в залежність від монополій. От, дивіться, ринок ринком, але в країні, в якій триває війна, неможливо допускати ситуацію, коли електрична енергія відключається військовим частинам, прикордонним постам, диспетчерським пунктам. Тому я пропоную передбачити, що окремі категорії захищених споживачів взагалі не можуть бути від'єднані від електромережі. З них можна стягувати кошти, але порушувати нормальну роботу життєво важливих для держави об'єктів через несвоєчасну сплату електричної енергії або перевищення лімітів – неможливо.

Шановні колеги, депутати від БПП порушували цю проблему. Я прошу більшість проголосувати і...

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 704 народного депутата Одарченка.

«За» – 43.

Не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 709 Одарченка. Не наполягає.

Поправка 711 Підлісецького. Не наполягає.

Поправки 712, 713, 714, 715, 716, 717 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 718 Одарченка. Не наполягає.

Далі працювати з поправками і вести засідання буде пані Сироїд.  
Будь ласка, пані Оксано.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України  
**СИРОЇД О.І.**

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую. Продовжуємо нашу роботу. Розглядаємо далі поправки.

Поправка 741 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 752 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 767 Одарченка.

Прошу, народний депутат Івченко щодо поправки 762.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Поправки 762 і 763 щодо універсальних послуг. Дивіться, що пропонується в даному законопроекті. Пропонується, щоб кінцевий споживач, тобто громадянин України, безальтернативно отримав універсальну послугу безпосередньо від тієї монополії, яка буде поставляти. Це, звичайно, спричинить ризики щодо необґрунтованого, спекулятивного підняття цін, а головне, європейська практика нам говорить про демонополізацію щодо виробництва, постачання, а також споживання електричної енергії.

Після прийняття третього енергетичного пакету в рамках ЄС компанія не може бути одночасно виробником електроенергії та володіти мережами. Колеги, саме це дозволило, нарешті, послабити вплив монополістів, а у нас навпаки відбувається монополія в енергетичному ринку. І ці поправки повністю руйнують можливість споживача обирати собі постачальника електроенергії.

Прошу не підтримувати.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ваша пропозиція поставити на голосування для підтвердження поправки 762 і 763?

Прошу, пане Лево, прокоментуйте.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Пане Івченко, я насправді не зовсім розумію: ви підтримуєте європейські директиви чи проти?

Ви за поділ діяльності чи проти? Якщо ви за поділ діяльності і вважаєте це правильним, тоді треба приймати законопроект, і я думаю, що «Батьківщина» мала би так поступити. А те, що ви сказали стосовно поправки 762, де йдеться про постачальника універсальної послуги, це є для того, щоб постачати електроенергію незахищеним, малим і непобутовим споживачам, щоб їм можна було легше допомагати. Тобто це є звичайна європейська практика, коли для населення запроваджуються більш жорсткі критерії до вибору постачальника, коли постачальник універсальної послуги – це є такий самий постачальник, як інші постачальники, але з більш жорсткими критеріями. Для того щоб стати постачальником для населення, ще треба відповідати тим критеріям, виграти конкурс, який буде проводити Кабінет Міністрів, і затверджувати це, лише тоді буде...

**ГОЛОВУЮЧА.** Будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Тому збивати цю поправку – це лишити всіх громадян України абсолютно беззахисними, які не зможуть отримувати якісну послугу для свого власного споживання. Категорично не можна відхиляти цих поправок, які підтримані комітетом.

**ГОЛОВУЮЧА.** Наполягаєте?

Шановні народні депутати, прошу приготуватися до голосування. Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 762 народного депутата Підлісецького з ініціативи народного депутата Івченка. Прошу голосувати. Комітет просить її підтримати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 763 народного депутата Підлісецького з ініціативи народного депутата Івченка. Прошу голосувати. Комітет просить її підтримати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 767 Одарченка. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Шановні колеги! Цей проект закону, запропонований Кабміном, не розв'язує основної проблеми – створення

конкуренції виробників електричної енергії між собою та побудови можливості впливу споживачів на них. Ви пропонуєте тут закріпити монополію олігархічних структур, які контролюють ринок електроенергії, яка подається на побутові потреби населення. Законопроект передбачає, що постачальник універсальної послуги в одному регіоні може бути лише один, а тому ні про яку конкуренцію, по суті, не може йти мова.

Я прошу прибрати ці положення із законопроекту. Якщо ви прагнете ринку, то маєте освоювати хоча б теоретичні можливості для конкуренції. Але ви одночасно закріплюєте монополію обленерго та вилучаєте електропостачання із переліку комунальних послуг. Тобто проста людина повинна буде слідувати ринковим правилам купівлі електрики, але обирати постачальника вона не зможе. Це взагалі...

**ГОЛОВУЮЧА.** Прошу комітет прокоментувати.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Це неправда, оскільки будь-який споживач може вибирати будь-якого постачальника. Постачальник універсальних послуг – це лише більш кваліфікований і відповідальний, вибраний на конкурсі постачальник, який зобов'язаний надавати послуги побутовим споживачам. Але побутовий споживач може вибрати собі будь-якого іншого постачальника з будь-якого регіону.

Лише ця поправка, про яку ви говорите, закріплює межі відповідальності постачальника універсальних послуг. Вони є в межах тої області, регіону. Але на тій самій території може бути 10 і 20 інших постачальників, і споживач може обрати того, який йому підходить. Цілковита маніпуляція, яка не відповідає дійсності.

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 767 народного депутата Одарченка. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 54.

Дякую.

Поправка 774 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 773. Будь ласка, ввімкніть мікрофон народного депутата Івченка.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ще раз хочу сказати, що закладена в законопроекті модель ринку позбавляє споживача будь-якого права вибору форм і моделей забезпечення себе енергією. Повна відсутність визначення кваліфікованого споживача у законопроекті. Що це означає, колеги? А це означає, що згідно із законопроектом, коли будь-який споживач матиме намір звільнитися від диктату електропостачальника, він в обов'язковому порядку повинен стати стороною, відповідальною за баланс. Чи розуміють автори, що невеликі виробники та споживачі не можуть собі дозволити обладнання та заходи для відповідності таким вимогам при чинній ціні на електроенергію для споживача? Я вірю, що розуміють. Тому це, напевно, лобістські норми.

Я хочу, щоб поправку 773 обов'язково поставили на голосування для її підтвердження.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Прошу від комітету.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Пане Івченко, почитайте, будь ласка, законопроект перед тим, як щось говорити. Насправді, споживач не є відповідальний за небаланси. Це є нонсенс, абсолютна неправда. Я відповідаю на ваше звернення, тому я вас і назвав. Це є абсолютно не так. Споживачі не є відповідальні за небаланси, і це чітко визначено в законопроекті. Тому це абсолютно не відповідає дійсності. Ви сказали взагалі по-іншому.

Я вважаю, що цю поправку треба підтримати, так як вона була підтримана комітетом.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 773. Комітет пропонує її підтримати. Голосуємо!

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Ще раз? А ми ставили поправку 773 на голосування для її підтвердження.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 772 народного депутата Підлісецького з ініціативи народного депутата Івченка. Комітет просить її підтримати. Голосуємо!

«За» – 84.

Поправка 788 народного депутата Одарченка...

Поправка 775. Будь ласка, ввімкніть мікрофон Івченка.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Фракція «Батьківщина». Шановний доповідачу! Хочу вам сказати, що ми робимо свою аналітику. Саме з цієї аналітики ми визначаємо свої виступи. Якщо ви пропонуєте створити модель ринку винятково для чинних монополій, то так, будь ласка, і скажіть.

Ще хочу сказати, що це стосується і виробників, які хочуть постачати альтернативні джерела енергії. Намагання авторів законопроекту зробити відповідальним за баланс навіть господаря будинку, який встановив на даху сонячні батареї, є прихованою формою створення умов для вичавлювання з ринку такої альтернативи.

Тому ми ще раз говоримо, що законопроект лобістський. Він працює безпосередньо на монополістів. Хочу, щоб ми поставили на голосування для підтвердження і не підтримали.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ви наполягаєте на підтвердженні поправки? Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 775 народного депутата Підлісецького. Комітет підтримує. Голосуємо!

«За» – 82.

Поправка 788 народного депутата Одарченка. Прошу ввімкнути мікрофон народного депутата Одарченка.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Шановні колеги! Я підтверджую думку депутатів, які переді мною виступали, це відверто лобістський законопроект, який закріплює олігархів у своєму впливі на ціни на електроенергію.

От про що йдеться у моїй поправці. Законопроект передбачає створення постачальника «останньої надії», постачальника, який не зможе відмовитися від укладення договору зі споживачем. Але підстави для укладення такого договору дуже обмежені. Тому, наприклад, промислове підприємство може зупинитися внаслідок того, що

постачальник електричної енергії просто не погодить з ним умов договору і поставок, і ці спори щодо змісту договору призведуть до відключення від мережі. Тому пропоную встановити, щоб постачальник «останньої надії» з'явився у ситуації, коли споживач не зміг узгодити з основним постачальником умови договору.

Прошу проголосувати за мою поправку.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 788. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка 795 Одарченка. Прошу ввімкнути мікрофон.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Шановні колеги! У законопроекті передбачено, що постачальник «останньої надії» постачає електричну енергію споживачу не довше 90 днів. Але законопроект не каже, що ж буде далі у випадку, якщо споживач не зможе знайти собі постачальника. Що буде, якщо постачальник умисно не погодиться укласти договір з метою, наприклад, тиску на підприємство, на його власника? Тут може бути і політичний тиск, і економічний. По суті ми надаємо право постачальникам входити у змову і не постачати електричну енергію певному споживачу, а споживач має можливість гарантованого постачання лише протягом 90 днів. Пропоную цю норму вилучити.

У постачальника «останньої надії» і так ринково невігідні тарифи, тому споживачі будуть прагнути знайти ринкового постачальника. А постачальник «останньої надії» повинен діяти до припинення обставин, що зумовили укладення договору з ним.

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 795. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 801 Рябчина. Не наполягає.

Поправка 809 Рябчина. Наполягає. Прошу.

**РЯБЧИН О.М.** Ця поправка стосується нашого «шановного» та дуже незалежного регулятора. Тому що в разі, якщо так звана коаліція зможе знайти голоси, скооперувавшись з іншими фракціями, і вони протягнуть цей законопроект, то ми хочемо, щоб порядок купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом визначався регулятором із урахуванням положень цього законопроекту. Тому що, з огляду на останні рішення, які приймає НКРЕКП, ми хочемо наголосити, що регулятор може діяти виключно в межах закону і не є незалежним від верховенства права.

А зараз ми бачимо, що регулятор встановлює такі абонплати, що люди платитимуть на 100-150 гривень більше. Підприємства, малий і середній бізнес, у якого впали обсяги споживання газу, сезонні виробництва, зараз за підключення відповідно до того рішення, яке ще не призупинено, але підписано з МВФ, вони у два – сім разів...

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую.

Ви наполягаєте на підтримці.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 809 народного депутата Рябчина. Комітет не підтримує. Голосуємо! «За» – 62.

Поправка 810 Рябчина. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** Ця поправка стосується так званої балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом.

Ще раз, те, що було відхилено з самого початку, про те, що я казав, що головна проблема «зеленої» генерації, яка не врегульована, на жаль, в цьому законопроекті, – це небаланси, тобто всі штрафи, які повинні платити виробники «зеленої» енергії, ті інвестори, які планують заходити в Україну, за те, що вони неправильно спрогнозували. Тобто у нас в державі немає прогнозної служби. Ми повинні знайти компроміс, щоб бізнес інвестував і держава також допомагала бізнесу. На жаль, у цьому законопроекті це не врегульовано тією мірою компромісу, який повинен бути.

Ми спілкувалися з виробниками, з інвестором. Для них це дуже важливий сигнал того, що Україна, на жаль, ще не бажає розвивати відновлювані джерела енергії, а значить, залучати інвестиції, створювати «зелені» робочі місця, платити податки до місцевих бюджетів,

створювати енергетичну децентралізацію, підтримувати саме таку генерацію, а не ту викопну, яка є сьогодні в Україні. Прошу підтримати.

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 810 народного депутата Рябчина. Комітет не підтримує. Голосуємо! «За» – 59.

Поправка 818 Рябчина. Не наполягає.

Поправка 820 Голубова. Не наполягає.

Поправка 822 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 827 Одарченка. Прошу ввімкнути мікрофон.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Шановна головуюча! Спочатку я хочу поставити на голосування для підтвердження поправку 826. Як на мене, вона закріплює монопольне становище постачальників електроенергії і взагалі дуже звужує права споживачів. Прошу підтримати.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 826. Комітет підтримує. Голосуємо! «За» – 78.

Поправка 827. Народний депутате Одарченко, ви будете коментувати свою поправку? Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Шановні колеги! У цій поправці йдеться про таке: «У випадку виробництва електричної енергії шляхом спалювання палива, що є похідним від деревини, суб'єкт, що здійснює виробництво такої електричної енергії, зобов'язаний підтвердити походження такої деревини та законність її вирубки у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У випадку незабезпечення такого підтвердження або надання недостовірних відомостей такий виробник електричної енергії позбавляється ліцензії, а електрична енергія, яку він виробляє, не може бути куплена будь-яким учасником ринку електричної енергії, включно із гарантованим покупцем».

Шановні колеги, зараз незаконно вирубуються всі посадки, ліси. Я – депутат, обраний від Херсонщини, і можу свідчити, що сьогодні

внаслідок незаконної вирубки лісу, у тому числі й на пелети, у Херсоні – пилові бурі, і взагалі повертається пустеля на Херсонщині.

Прошу підтримати дану поправку.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 827. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 835 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 836 Писаренка. Не наполягає.

Поправка 837 Єфімова. Не наполягає.

Поправка 838 Рябчина. Не наполягає.

Поправка 839 Писаренка. Не наполягає.

Поправка 840 Єфімова. Не наполягає.

Поправка 841 Рябчина, Кацер-Бучковської. Прошу, народний депутате Рябчин.

**РЯБЧИН О.М.** «Батьківщина», Донеччина. Це важлива поправка, важливе уточнення, щоб уникати касових розривів і боргів гарантованого покупця перед «зеленою» генерацією. Тобто надається право гарантованому покупцю, і з ним розраховуються за встановленим йому «зеленим» тарифом у кожному розрахунковому періоді (місяці). На жаль, в нас були випадки, коли регулятор два роки тому своїм власним рішенням призупиняв відшкодування за «зеленим» тарифом виробникам, і вони з ними судилися, в тому числі, доходили і до європейських органів. Потім це не було остаточно врегульовано, однак ми бажали закріпити захист «зеленої» генерації від свавільних дій, які можуть бути пов'язані з прийняттям цього законопроекту. Прошу підтримати.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 841 народних депутатів Рябчина і Кацер-Бучковської. Голосуємо!

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 842 народного депутата Бандурова. Не наполягає.

Поправка 843 народного депутата Бандурова. Не наполягає.

Поправка 844 народного депутата Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 845 народного депутата Сажка. Не наполягає.

Поправка 853 народного депутата Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 854 народного депутата Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 855 народного депутата Рябчина. Прошу ввімкнути мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** Ця поправка і наступні поправки 858, 859 та 860 стосуються питання, яке не вирішено цим законопроектом, – це небаланс. Було запропоновано рішення, щоб виробники об'єднувалися і разом балансували між собою. Це не було підтримано, як і більшість інших пропозицій. Моя пропозиція полягала у тому, що вони повинні відповідати за небаланс для того, щоб розвивати ринок метрології. Однак, коли в тебе в країні 1 відсоток генерації з відновлюваних джерел енергії, ми ставимо на них додаткове навантаження замість того, щоб за ручки цих інвесторів приводити в країну і допомагати розвивати ринок. Можна зробити з відповідальністю на балансі, коли, наприклад, у нас в країні 4, 5, 6 відсотків відновлюваних джерел енергії, але не 1 відсоток! Можна це робити, але коли в нас лише 1 відсоток і є дуже велика кількість бажаючих інвестувати саме в цей ринок, привозити сюди валюту, інвестиції, ми їм цим не допомагаємо. І тому я не підтримую...

**ГОЛОВУЮЧА.** Ви пропонуєте поставити на голосування для підтримки чотири поправки: 855, 858, 859, 860. Прошу, тоді я ставлю по черзі.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 855. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 858. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 61.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 859. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 860. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 863 народного депутата Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 864 народного депутата Рябчина. Прошу ввімкнути мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** «Батьківщина». Насамперед хочу подякувати тим депутатам, які сумлінно виконують свою роботу, не ходять, не курять, не їдять, а голосують і підтримують поправки, розбираючись взагалі, в чому є недоліки цього законопроекту. Дуже дякую вам за підтримку моїх поправок і поправок моїх колег стосовно «зеленої» енергетики.

Цією поправою встановлюється максимальна межа, або «КЕП» відповідальності за небаланси на 3 відсотки від коштів «зеленого» тарифу за відповідний період. Це ще одна пропозиція, як врегулювати питання небалансів, однак вона не була врахована, на жаль, робочою групою. Тому прохання підтримати.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ви наполягаєте, так?

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 864 народного депутата Рябчина. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 865 Рябчина. Не наполягає.

Поправка 867 Одарченка. Прошу ввімкнути мікрофон.

**ОДАРЧЕНКО Ю.В.** Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! У цій залі дуже палко точаться розмови про те, що незаконно вирубується ліси, особливо на Західній Україні, що завдає непоправної шкоди екології нашої держави. Мене дуже дивує, що коли вносяться в законопроект пункти, які ставлять під контроль вирубку лісів, що йдуть на вироблення палива, пов'язані з енергетикою, ніхто не голосує. Всі перестали кричати про те, що нищаться ліси.

У цій поправці йдеться про те, що в разі виробництва електричної енергії шляхом спалювання палива, яке є похідним від деревини, суб'єкт, що здійснює виробництво такої електричної енергії, зобов'язаний підтвердити походження такої деревини та законність її вирубки в порядку, встановленому законом.

Шановні колеги, прошу проголосувати за цю поправку.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 867. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 868 народного депутата Рябчина. Не наполягає.

Поправка 869 Рябчина. Не наполягає.

Поправка 870 Рябчина. Не наполягає.

Поправка 882 Рябчина. Прошу ввімкнути мікрофон.

**РЯБЧИН О.М.** «Батьківщина». Ця поправка стосується обліку і була запропонована мені РПРом. Я хотів би, щоб зал підтримав цю поправку для того, щоб збільшити показники надійності електропостачання та якості виробленої, відпущеної та переданої розподіленої енергії.

Сьогодні також є законопроект про облік, він контроверсійний. Нам треба взагалі перед тим як підвищувати будь-яку ціну на газ, те, що цьому уряду продиктоване, і те, що вами зроблене політичне рішення... Взагалі спочатку треба було обладнати всі квартири, будинки лічильниками теплової енергії (там, де потрібно), газу для того, щоб люди платили за те, що спожили. А зараз ми знаємо, яка ситуація з обліком, і тому цю ганебну ситуацію треба виправляти. Прошу підтримати поправку, яка пролобійована колегами з Реанімаційного пакета реформ.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Прошу.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 882 народного депутата Рябчина. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 889 народного депутата Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 890 народного депутата Сажка. Не наполягає.  
Поправка 891 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 896 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 897 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 899 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 900 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 901 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 902 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 904 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 905 Мартовицького. Не наполягає.

Веде засідання Голова Верховної Ради України  
**ПАРУБІЙ А.В.**

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги! Я, з вашого дозволу, зроблю паузу.

---

Щойно Європарламент схвалив безвізовий режим між Україною та країнами Європейського Союзу (*Оплески*). Я щиро вітаю всіх наших співвітчизників. Я нагадаю, 144 вимоги були для українського парламенту, 144 реформи, які змінили Україну, які наблизили нас до європейських стандартів життя, до життя в родині вільних народів, вільного та гідного життя. Дякуємо нашим європейським колегам за підтримку і віру в Україну. Під час Революції Гідності, на барикадах Майдану поруч з блакитно-жовтими прапорами були прапори Євросоюзу. Це чітко вказує на наш геополітичний напрям, на наш цивілізаційний вибір. Я вітаю весь український народ, всіх колег народних депутатів. Дякую нашим побратимам з Європарламенту. Привітаємо їх (*Оплески*).

Колеги, хто має стрічки, одіньте їх як знак символу нашого довгого шляху, нашої спільної перемоги, перемоги всієї України. Слава Україні! (*Оплески*).

До роботи, колеги! Працюймо для європейського майбутнього України!

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України  
**СИРОЇД О.І.**

**ГОЛОВУЮЧА.** Прошу продовжувати нашу роботу з європейською бадьорістю і завзятістю.

Поправка 906 Сажка. Не наполягає.

Поправка 907 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 908 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 909 Сажка. Не наполягає.

Поправка 910 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 911 Сажка. Не наполягає.

Поправка 912 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 915 Сажка. Не наполягає.

Поправка 917 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 918 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 933 Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 934 Дубініна. Не наполягає.

Поправка 935 Дубініна. Не наполягає.

Поправка 937 Одарченка. Не наполягає.

Поправка 944 Бандурова. Не наполягає.

Поправка 945 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 946 Сажка. Не наполягає.

Поправка 949 Мартовицького. Не наполягає.

Поправка 950 Сажка. Не наполягає.

Поправка 952 Івченка. Ввімкніть мікрофон.

**ІВЧЕНКО В.Є.** Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Хочеться привітати кожного з нас. Ми, дійсно, прийняли ті закони, які потрібно для того, щоб отримати цей безвіз. Тому, повірте, щирі вітання кожному депутату.

Але наразі я хочу сказати, колеги, що місто Копенгаген отримує 95 відсотків енергії з альтернативних джерел. В Осло будь-який мешканець може безпосередньо звернутися до постачальника, який знаходиться в іншій країні, і отримувати звітти електроенергію.

В Австрії і Німеччині біогазові станції і люди, які безпосередньо працюють в сільському господарстві, забезпечують цілі енергетичні

кооперативи в сільській місцевості. Це дає можливість розвивати альтернативні джерела енергетики.

Цей законопроект не передбачає, що група споживачів може побудувати для себе таку мережу. Автори пропонують на вибір – приєднання або до централізованих електромереж, або ніякого приєднання. Тому я прошу поставити поправку на голосування для її підтвердження.

**ГОЛОВУЮЧА.** Прошу комітет прокоментувати.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Насамперед хотів сказати, що Європарламент, за рішення якого ми дуже тішимся, вимагає прийняття проекту Закону «Про ринок електричної енергії України». Відповідно це є дуже об'єктивно, це вимога перед нами, і ми маємо це виконати.

Наступне. Те, що ви сказали про «зелену» генерацію, яку я також підтримую, не має ніякого відношення до поправки 952, тут ідеться про інше. Тому виступати про добрі речі і казати: давайте ставити поправки на голосування тільки для того, щоб їх завалити і розвалити законопроект, як на мене, це не по-європейськи. Прошу підтримати враховану комітетом поправку 952.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 952. Комітет підтримує. Голосуємо!

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Поправка 953 народного депутата Бандурова. Чи є взагалі поправки народного депутата Бандурова, на яких він наполягає? Немає.

Поправка 954 Мартовицького. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

**МАРТОВИЦЬКИЙ А.В.,** член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №36, Дніпропетровська область, самовисуванець). Прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 954. У поправці 954 пропонується:

в абзаці першому пункту 2 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» слова «двосторонні договори» виключити; друге речення виключити.

Прошу поставити на голосування поправку для її підтвердження.

**ГОЛОВУЮЧА.** Який номер поправки, будь ласка?

**МАРТОВИЦЬКИЙ А.В.** Поправка 954.

**ГОЛОВУЮЧА.** Зрозуміла.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 954. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 86.

Народний депутате Мартовицький, чи є ще поправки, на яких ви будете наполягати? Ні. Добре, тоді йдемо по поправках. Все.

Поправка 955 Сажка. Прошу, ввімкніть мікрофон.

**САЖКО С.М.,** голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №59, Донецька область, самовисуванець). Прошу поставити цю поправку на голосування для її підтвердження. Пропонується: в абзаці першому пункту 2 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту слова «двосторонні договори» виключити; друге речення виключити.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 955 народного депутата Сажка. Комітет не підтримує. Голосуємо!

«За» – 87.

Ввімкніть мікрофон, будь ласка, народного депутата Мартовицького.

**МАРТОВИЦЬКИЙ А.В.** Шановні колеги! Прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 956. У тексті законопроекту до другого читання передбачені протизаконні антиконкурентні переваги для НАК «Енергоатом», а саме: надання ексклюзивного права

експорту електроенергії. Зазначене є порушенням принципів лібералізованого ринку, підміною головної ідеї створення конкурентних ринкових умов нового ринку, заздальгідь зрозумілою корупційною схемою, штучним усуненням інших постачальників з ринку, що жодним чином не відповідає концепції європейських директив. Для недопущення зазначеної дискримінаційної ситуації прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 956. Шановна пані головуєча, прошу також поставити на голосування для підтвердження поправку 957.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧА.** Прошу тоді прокоментувати поправки 956 і 957.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Хочу уточнити. У поправці 956 є два абзаци. Відповідно той абзац, про який говорив пан Мартовицький, – це другий абзац, де надається право виробнику атомної генерації, а це Державна компанія «Енергоатом», здійснювати експорт електроенергії у разі надлишків потужності, які не задіюються для виробництва електроенергії для потреб України. Власне, цією поправкою, другим абзацом передбачено це право. Тому я пропоную зал визначитися щодо другого абзацу.

Пане Мартовицький, я правильно кажу? Власне, щодо другого абзацу – надавати це право державній компанії «Енергоатом» продавати надлишки чи не надавати. Я думаю, що зал з цим має визначитися. Комітет запропонував підтримати.

**ГОЛОВУЮЧА.** Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 956. Комітет підтримує. Голосуємо!

«За» – 132.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 957. Комітет підтримує. Голосуємо!

«За» – 105.

Рішення не прийнято.

Поправка 958 народного депутата Підлісецького. Не наполягає.

Поправка 959 Бандурова. Не наполягає.

Поправка 960 Писаренка. Не наполягає.

Поправка 961 Єфімова. Не наполягає.  
Поправка 962 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 963 Павлова. Не наполягає.  
Поправка 964 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 967 Романовського. Не наполягає.  
Поправка 972 Романовського. Не наполягає.  
Поправка 974 Підлісецького. Не наполягає.  
Поправка 976 Підлісецького. Не наполягає.  
Поправка 983 Бандурова. Не наполягає.  
Поправка 984 Мартовицького. Не наполягає.  
Поправка 985 Сажка. Не наполягає.  
Поправка 987 Дубініна. Не наполягає.  
Поправка 988 Підлісецького. Не наполягає.

Веде засідання Голова Верховної Ради України  
**ПАРУБІЙ А.В.**

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги! У мене до вас є дуже велике прохання, оскільки час вже підходить до обіду, залишилося небагато поправок. Прошу тих, які наполягають на них, підняти руки і перерахувати всі поправки.

Рябчин наполягає, так? Колеги, це буде нормально, ми пройшли більшість поправок.

Тоді я прошу ввімкнути мікрофон Рябчина. Якщо буде необхідність, я дам більше часу. А якщо треба – по кожній поправці, по одній.

Скільки орієнтовно поправок? Скільки? Добре, по ходу.

Будь ласка, ввімкніть мікрофон Рябчина. Прошу представника комітету уважно слухати, про що говорить Рябчин.

Рябчин. Будь ласка.

**РЯБЧИН О.М.** Дякую. Я пропоную йти за Регламентом, як ми і повинні працювати, а не «за обідом», як цього бажають дуже багато людей.

Для мене ключовими поправками є наступні: 997, 1000 і 1003, які ми подавали разом з іншими колегами, і я хочу їх озвучити.

Поправка 997 стосується об'єктів електроенергії, що використовують енергію вітру. Ми можемо запропонувати їм відпуск

електричної енергії, поставити для них небаланс більше ніж 50 відсотків. Якщо ми прийнемо цю поправку, ми можемо врятувати ситуацію, це, дійсно, ключова поправка.

Вчора на засіданні комітету мною було запропоновано 25 відсотків, а не 50, але, на жаль, і така пропозиція не задовольнила шановних колег з комітету. Тому я прошу підтримати цю поправку, яка, дійсно, може зняти взагалі всі протиріччя стосовно розвитку відновлюваних джерел енергії.

Прошу підтримати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Ще раз номер поправки.

**РЯБЧИН О.М.** Поправка 997.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Поправка 997 була відхилена комітетом. Ви пропонуєте, щоб ми її підтримали.

Отже, хто підтримує поправку 997 народного депутата Рябчина, яка була відхилена комітетом, прошу проголосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Рябчин. Будь ласка.

**РЯБЧИН О.М.** Поправка 1000 – це аналогічна поправка до попередньої, однак стосується об'єктів, які використовують енергію сонячного випромінювання. Колективом авторів запропоновано встановити для них небаланс для випуску електричної енергії не більше ніж на 25 відсотків. Ми пропонували на засіданні комітету, можливо, зменшити до 15, якщо на цьому наполягають наші шановні колеги. Однак ця поправка також не знайшла підтримки в комітеті. Якщо ми проголосуємо цю поправку, то зможемо зняти питання по всьому проекту закону стосовно розвитку сонячної генерації. Ми з колегами вже значно скоротили цей тариф і зробили деолігархізований «сонячний» тариф. І я думаю, що ми можемо підтримати «сонячну» генерацію.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую вам.

Отже, хто підтримує поправку 1000 народного депутата Рябчина, яка була відхилена комітетом, прошу проголосувати. Голосуємо!

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Рябчин. Будь ласка.

**РЯБЧИН О.М.** Поправка 1003, яка стосується небалансів для мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій, про небаланс на 10 відсотків. Але я прошу шановного доповідача сказати, ми аналогічну поправку в 10 відсотків прийняли на засіданні комітету (колеги Чижмаря, якщо я не помиляюся). Правильно чи ні? Чи треба ставити її на голосування, чи ні? Прошу прокоментувати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Будь ласка, пане Лево.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Скажіть, будь ласка, ще раз номер поправки.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Поправка 1003.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Так, ми на засіданні комітету підтримали поправку Чижмаря, і відповідно для міні-, мікро- ГЕС запроваджується також діапазон невідповідальності за небаланс у розмірі 10 відсотків. Це підтримано, відповідно немає сенсу ще розраховувати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Не наполягаєте?

Звертаюся до вас із проханням організації роботи. У нас не так багато часу, тому, якщо можна, зупинятися на найбільш принципових поправках.

Рябчин. Будь ласка.

**РЯБЧИН О.М.** Я ставлюся з великою повагою до своїх колег – народних депутатів, які голосували. Дуже дякую за цю поправку.

У мене залишилися дві останні поправки з 30. Тому я скажу лише про дві поправки. Поправка 1126. Також хочеться сказати щодо всього законопроекту.

Я бачив, як працювала робоча група. Там, дійсно, були професіонали. На жаль, деякі лобістські рішення на підтримку викопної генерації, атомної генерації перемогли саме «зелену» генерацію, в якій немає таких потужних лобістів, а є лише 1 відсоток.

На моє переконання, цей законопроект – це, скажімо, креслення «Мерседеса», який буде вироблятися на Харківському тракторному заводі. Ми вже прийняли Закон «Про ринок природного газу». Ринку газу в нас немає – є підвищення ціни. Ми прийняли Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг незалежного регулятора». Незалежного регулятора немає – є абонплати і «Роттердам +».

У мене таке переконання, що з можливим прийняттям цього проекту закону у нас буде зростання електроенергії, будуть ділки, які вручну зможуть контролювати цю генерацію і давати дозволи на дешеву атомну генерацію та гідрогенерацію своїм виробництвам. Це ситуація, яка була на початку 90-х. У мене є дуже серйозне переконання, що нам треба ще доробити цей законопроект, і спочатку врегулювати ситуацію на ринку газу з регулятором, а тільки після цього йти і регулювати той ринок, який більш-менш хоча б якимось чином працює.

Тому я прошу направити цей законопроект на повторне друге читання.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Чи ви наполягаєте на голосуванні даної поправки? Не наполягаєте.

Колеги, я хочу повідомити, що обговорення завершене. Прошу голів фракцій, секретаріат запросити усіх депутатів до залу.

Шановний представнику комітету, звертаюся до вас з проханням, щоб зараз ви з огляду на аналіз даного законопроекту нам порадили, як діяти, і які з поправок розбалансовують законопроект, до яких поправок є необхідність повернутися, якщо зал це підтримує.

Тому надаю слово для виступу голові підкомітету Підлісецькому Леву Теофіловичу. Прошу зорієнтувати зал, як нам діяти. Будь ласка, 3 хвилини на виступ, і переходимо до голосування. Лево Теофіловичу, скажіть вагоме і професійне слово.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Шановні депутати! Мене тут відволікли. Ми пройшли всю таблицю з поправками. На жаль, дуже багато поправок, які створювали кістяк всього проекту закону, було відхилено. Я не знаю, з якою метою це було зроблено. Може, колись історія це розсудить, але я хочу сказати, що дуже багато було сказано того, що не відповідає дійсності.

Даний законопроект спрямований на запровадження конкуренції, коли всі виробники між собою конкуруватимуть. Дуже важливо, що даний законопроект спрямований на те, щоб споживачі мали право вибору. Відповідно після прийняття закону і після втілення нової моделі ринку кожен споживач може мати право вибору, і тоді буде вільна конкуренція між продавцями електроенергії, споживачі обиратимуть.

Дуже багато було сказано, що ми руйнуємо «зелену» генерацію. Насправді, «зелену» генерацію ніхто не руйнує, я вам нагадаю, що ми маємо один з найбільших «зелених» тарифів в Європі (і, може, не тільки в Європі, а й у світі), він зберігається в такому стані, як воно є на сьогодні.

Ми не вводимо відповідальність за небаланси на всю діючу «зелену» генерацію, яка є на сьогодні. До речі, не раз звучало, що відповідальність за небаланси покладається на споживачів. Це абсолютно не так, оскільки у статті 70 в першому пункті чітко написано, що споживачі не несуть відповідальності за небаланси. Щодо «зелених». Запровадження отої ніби страшної норми про відповідальність за небаланси, воно запроваджується лише з 2021 року. Причому дельта допустимої помилки встановлена для кожного виробника. Вона діятиме до кінця дії «зеленого» тарифу, до 2029 року.

Тому я не бачу жодних якихось речей, через які ми мали би не прийняти законопроект. Я не бачив, на жаль, такої професійної дискусії тут у залі щодо невідповідності чи неправильності норм проекту закону. Це говорить про те, що нашій робочій групі вдалося збалансувати законопроект так, щоб він був оптимальним, ефективним і підлягав прийняттю.

Тому я хотів би ще раз повернутися до тієї частини поправок, які були зняті шляхом ставлення їх на підтвердження, ще раз їх проголосувати, щоб ми могли прийняти закон, який відповідає інтересам українського населення, споживачів.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Лево Теоділовичу, прошу вас чітко дати перелік поправок, які, на вашу думку, розбалансовують законопроект, до яких нам треба повернутися. Прошу перерахувати їх, Лево Теоділовичу.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Нам необхідно поставити на голосування для підтвердження поправки 117, 365, 366...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Повільніше.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Поправки 117, 365, 366, 762, 763, 772, 773, 775, 826, 952. А також поправку 957, перший абзац. Оскільки ця поправка є комплексна, складається з двох абзаців. Другий абзац, власне, було зауваження, його треба було... Так, і поправку 392, яку ми ще просто не проголосували. Ми відклали голосування на...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Отже, колеги, увага! Хочу вам повідомити, що практика про те, що ми можемо повертатися до поправок, була детально обговорена з нашими юристами. Це відповідає і духу, і букві закону. Таким чином, коли ми обговорюємо величезний законопроект і одна поправка суперечить іншій, голова комітету має право пропонувати залу повернутися, а зал прийме рішення. Бо інакше ми можемо отримати розбалансований законопроект, як це, до речі, було із законопроектом про службу в органах місцевого самоврядування.

Так само хочу вам нагадати, що в попередньому законопроекті про медицину ми поверталися до двох поправок за вашою пропозицією. Ми повернулися і змінили їх. Тоді заперечень не було. Це нормальна і правильна норма, коли розглядаються такі великі законопроекти.

Тому, колеги, я зараз ставитиму на голосування пропозицію про повернення. Які поправки зал підтримає, такі ми й підтвердимо. Прошу всіх колег зайти до залу і приготуватися до прийняття рішення.

Отже, представник комітету Лев Теоділович від імені комітету просить повернутися до поправки 117 і поставити на голосування пропозицію про її підтвердження. Прошу всіх зайняти робочі місця, максимально змобілізуватися і підтримати комітет, який провів дуже довгу, системну і якісну роботу.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 117. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 195.

Не змогли повернутися.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 365. Прошу змобілізуватися. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 178.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 366. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 175.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 392. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 188.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 762. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 174.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 772. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 176.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 775. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 173.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 826. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 168.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 956. Прошу підтримати комітет. Голосуємо!

«За» – 176.

Рішення не прийнято.

Таким чином, колеги, пропозиції комітету щодо збалансування законопроекту не набули необхідної підтримки залу. Я думаю, в цій ситуації треба йти на повторне друге читання, але прошу Лева Теофіловича з того приводу сказати свою позицію. Будь ласка, Лево Теофіловичу.

**ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т.** Я думаю, в такому випадку єдиний варіант для цього законопроекту – це повернути до комітету на повторне друге читання. А також я пропоную прийняти скорочену процедуру підготовки до другого читання, щоб ми за тиждень могли доопрацювати і наступного тижня знову внести до залу і поставити його на голосування.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Колеги, прошу зайняти робочі місця, переходимо до прийняття рішення. Запросіть народних депутатів до залу. Колеги, увага! Зараз я вам скажу про загальну позицію.

Є пропозиція комітету про повернення до комітету на повторне друге читання. Я зараз можу дати по 1 хвилині, але я боюся, що депутати розійдуться із залу. Колеги, я боюся, що ми просто втратимо у залі депутатів.

Спочатку я поставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття законопроекту в цілому. Якщо не проходить, ставлю на повторне друге читання. Приймається? Приймається. Прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця. Готові до прийняття рішення?

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про ринок електричної енергії України» (№4493). Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 211.

Колеги, наступна пропозиція – повернення до комітету на повторне друге читання. Прошу змобілізуватися і підтримати.

Колеги, ми і комітет провели величезну роботу. Збиралися великі робочі групи. Ми і сьогодні більше двох годин працювали, я прошу підтримати пропозицію про повернення до комітету на повторне друге читання, ми швидко доопрацюємо і знову поставимо його до порядку денного. Прошу змобілізуватися і підтримати.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до комітету на повторне друге читання проекту Закону «Про ринок електричної енергії України» ([№4493](#)). Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Бажаю комітету плідної роботи.

За скорочену процедуру? Таке є?

Колеги, це безглуздо, ми не встигнемо до наступного тижня.

---

Колеги, у президії є заяви на перерву. Ми маємо час, продовжую засідання на 15 хвилин. Я надаватиму слово у тій послідовності, у якій надходили заяви до залу.

Заява від фракції «Опозиційний блок» і групи «Воля народу». Хто виступатиме?

Вілкул. Будь ласка. Виступ з трибуни.

**ВІЛКУЛ О.Ю.**, член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Офіційна заява фракції «Опозиційний блок». Шановний народе України! Влада завдала країні ще одного нищівного удару – опубліковано меморандум, який був таємно підписаний Кабміном з МВФ.

Україну продали всього за 1 мільярд доларів кредиту. Так, нашій країні потрібні гроші, але треба мати мужність відмовлятися від кредитів на принизливих умовах.

Що хоче зробити уряд? Розпродати землю, незважаючи на спротив людей, які не хочуть залишатися кріпаками на своїй землі. Українська влада взяла на себе зобов'язання прийняти проект Закону «Про ринок земель» вже до кінця травня, а до кінця року скасувати мораторій на продаж земель сільгосппризначення. До кінця квітня мають бути прийняті закони про пенсійну реформу. Від нас приходять, які маніпуляції очікують українців з підвищенням пенсійного віку та пенсійного стажу. Мета зрозуміла – більш пізній вихід українців на пенсію і зменшення пенсій як таких. Влада, мабуть, хоче,

щоб українці помирили прямо на робочих місцях. Ця ганебна реформа має вступити в силу з наступного січня.

Влада продовжує зменшувати кількість одержувачів субсидій, при тому що тарифи продовжують зростати, вже в січні близько півмільйона родин залишаться без допомоги держави. Паралельно уряд зменшує соціальні норми споживання тепла, газу та електроенергії. Тобто люди платитимуть суттєво більше. При цьому планується зростання безробіття, зокрема за рахунок скорочення працівників бюджетної сфери. До кінця 2017 року буде скорочено 4 відсотки бюджетників, а до кінця 2019 року – ще 10 відсотків.

Влада зобов'язалася викинути десятки тисяч людей на вулицю, при тому що там вже мільйони безробітних.

Я не хочу все перераховувати, але ми вимагаємо від Президента, Кабміну і НБУ скасувати та переглянути умови меморандуму з МВФ. Нам потрібен національний прагматизм, а не знищення держави і людей. Ми внесли до Верховної Ради проект відповідної постанови про скасування цього ганебного меморандуму з МВФ. Ми маємо розвивати власну економіку і промисловість, а не розпродавати Україну за кредити і робити людей жебраками.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Заява від двох фракцій: «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт».

Запрошую до слова Ірину Луценко. Чи Артура Герасимова?

Артур Герасимов. Будь ласка.

**ГЕРАСИМОВ А.В.,** голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Насамперед я ще раз хотів би привітати український народ, український парламент і всіх, хто долучився до цього, з тим, що 521 євродепутат сьогодні своїм голосуванням підтримав зусилля України на шляху до Європи (*Оплески*).

Хочу наголосити, що Україна виконала всі взяті на себе зобов'язання, і тяжка робота Президента України, фракцій і коаліції, всього

парламенту, кожного українського громадянина не залишилася непо-  
міченою.

Тому ще раз вітаю вас, але я хочу сказати, не можна зупинятися,  
тому ми маємо продовжувати той шлях реформ, на який ми безпо-  
воротно стали.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Бурбак. Будь ласка.

**БУРБАК М.Ю.** Шановні колеги! Хотів би нагадати, з чого це  
все почалося. Понад 3,5 року тому у листопаді 2013 року, коли Азаров  
з Януковичем прийняли рішення, що ми йдемо до Митного союзу, всі  
українці повстали проти цього.

Прошло 3,5 року тяжких випробувань, реформ, які ми приймали  
тут, у цьому сесійному залі, які були ініційовані і урядом Яценюка,  
і урядом Гройсмана, Президентом України задля того, щоб ми врешті-  
решт зробили вирішальний, цивілізаційний крок – повернулися в євро-  
пейську сім'ю.

Я впевнений, що ми не повинні знижувати темпу, ми повинні  
робити все для того, щоб мрія мільйонів українців була здійснена,  
щоб врешті-решт Україна стала повноправним членом Європейського  
Союзу.

Слава Україні!

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Героям слава!

---

Колеги, я зачитаю ще два повідомлення.

Перше. Відповідно до статті 60<sup>1</sup> Закону України «Про Регламент  
Верховної Ради України» повідомляю про створення у Верховній Раді  
України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єд-  
нання «Сприяння захисту прав та соціальної реабілітації учасників  
АТО». Головою цього об'єднання обрано народного депутата Білозір  
Оксану Володимирівну, заступником – Ричкову Тетяну Борисівну.  
Привітаємо наших колег (*Оплески*).

Друге. Відповідно до статті 60<sup>1</sup> Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Право на захист». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Дерев'янка Юрія Богдановича (*Оплески*).

Колеги, на цьому ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Усіх, хто має бажання, запрошую сфотографуватися в цей важливий і знаменний для України день, який однаково важливий для всіх громадян і наших колег у парламенті.

Дякую.

О 16 годині продовжимо нашу роботу.